

॥ भुरकी ग्रंथ ॥

मारवाडी + मराठी

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निदर्शनास आले आहे की,काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने,अर्थांमध्ये परस्पर बदल करुन टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थांमध्ये बदल करु नये.काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही,चेक करायला भरपूर वेळ लागतो.आम्ही परत चेक करुन पुन्हा लोड करुन देऊ.याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल,यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करुन दिली आहे.

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	॥ अथ ग्रंथ भुरकी लिखंते ॥		राम
राम	श्री गुरु चरण सरोज मे ॥ नवण करू कर जोड ॥		राम
राम	राम नाम की भुरकी लेह ॥ सो मेरे शिर मोड ॥१॥		राम
राम	गुरुच्या चरण कमलात मी हात जोडून नमस्कार करतो, जो कोणी राम नामाची भुरकी		राम
राम	घोईल, तो माझ्या मस्तकाचा मुकूट आहे. ॥१॥		राम
राम	ब्रम्हा विष्णु देवता ॥ सिमरे शक्ती महेश ॥		राम
राम	राम नाम जा दिन जप्यो ॥ धरणी धरी फनेश ॥२॥		राम
राम	(या राम नामास) ब्रह्मा, विष्णू हे देवता (व या राम नामास) शक्ती व महादेव हे ही या राम		राम
राम	नामाचे स्मरण करतात, या शेषाने ज्या दिवसी आपल्या शिरावर धरणी धारण केली,		राम
राम	त्या दिवसापासून शेषही रामनामाचा (शेष) जप जपू लागला. ॥२॥		राम
राम	धर्म सनातन थेट सु ॥ नया पंथ कहे नीच ॥		राम
राम	ता गल जवरो पास दे ॥ न्हाके नरका बीच ॥३॥		राम
राम	(हा रामनामाचा) धर्म हा सनातन (पूर्वी) थेट पासून (पूर्वी शेषाने धरती धारण केली, त्या		राम
राम	दिवसापासून) व महादेव हे थेट पासून जपतो, या महादेवाचा बीज मंत्र हाच रामनाम		राम
राम	आहे, तर असा हा पूर्वी पासून चालत आलेला धर्म आहे, (या अशा पूर्वी पासून चालत		राम
राम	आलेल्या पंथास), नीच (मनुष्य) नवा पंथ आहे, असे म्हणतात, त्या अशा नीच मनुष्याच्या		राम
राम	गळ्यात यम फासी टाकून नर्क कुंडामध्ये टाकतील. ॥३॥		राम
राम	राम नाम सत मंत्र है ॥ पापी कहे फितुर ॥		राम
राम	लख चोरासी जुण सो ॥ वे भुक्ते बेसुर ॥४॥		राम
राम	हा रामनाम सत मंत्र आहे, (प्रेत नेत असताना रामनाम सत आहे, असे म्हणत असतात,)		राम
राम	हा रामनाम असा सत मंत्र आहे, या अशा मंत्रास पापी मनुष्य फितूर म्हणतात, कैक		राम
राम	लोक या राम मंत्राचे धर्मास फितूर असे म्हणतात, तर असे म्हणणारे बेअकली लोक,		राम
राम	लक्ष चौऱ्यांशी योनी भोगतील. ॥४॥		राम
राम	प्रगट साचा पंथ कु ॥ ले भुरकी को नाम ॥		राम
राम	इण भुरकी सो ऊध्या ॥ सो बरणे सुखराम ॥५॥		राम
राम	हा असा प्रगटपणे खरा पंथ आहे, (की ज्यास शेष व महादेव रामनामाचे स्मरण		राम
राम	करतात, अधिक धृव, प्रल्हादाने या रामनामाचे रटन केले होते, वाल्मीकाने या रामनामाचे		राम
राम	रटण करून, शंभर कोटी श्लोकांचे, रामचंद्र होण्याचे पूर्वीचे कथन केले, हा असा प्रगटपणे		राम
राम	खरा पंथ आहे), त्यास लोक भुरकीचे नाम घेतात, लोक या अशा खऱ्या पंथाबद्दल		राम
राम	म्हणतात, की, यांच्याजवळ कोणी जावू नका, हे भुरकी टाकून जो त्यांच्याजवळ जातो,		राम
राम	त्यास आपलासा करून घेतात, असे लोक आमचे बद्दल म्हणत असतात, परंतु या		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम आमच्या भुरकीने ज्यांचा ज्यांचा उद्धार झाला आहे,त्यांचे त्यांचे मी वर्णन करतो.
राम ॥५॥

राम

राम

कोई कहे पाखण्ड कोई कहे भुरकी ॥ कोई केहे मोय फेनी ॥

राम भक्त को मरम न जाणे ॥ देखो जक्त अग्यानी ॥६॥

राम

राम

राम जगातील लोक अज्ञानी आहेत हे रामनामाच्या भक्तीचा मर्म तर जाणत नाही,या कारणाने
राम संसारातील काही लोक मला पाखंडी म्हणतात,तर काही लोक भुरकी म्हणजे वश
राम करणारा म्हणतात,तर काही लोक फॅनी म्हणजे फैल चालविणारा म्हणतात. ॥६॥

राम

राम

मैं पाखण्डी मैं पाखण्डी ॥ ऐसा पाखण्ड मेरे ॥

राम सिंवरता बोर न फिरसी ॥ लख चोरासी फेरे ॥७॥

राम

राम

राम मी पाखंडी आहे,मी पाखंडी आहे,मी जीवांना राम नामाचे स्मरण करायला लावतो,हा
राम माझा पाखंड आहे,जीवांना राम नामाचे स्मरण करवून चौऱ्यांशी लक्ष योनीत येण्याचा
राम फेरा नेहमी करीता मिटवून देतो.असा माझा पाखंड आहे.॥७॥

राम

राम

मैं फेनी बाबा फेनी ॥ मैं तो ऐसा फेन चलाऊँ ॥

लख चोरासी जीव पडत हे ॥ ज्यां कुं मोख मिलाऊँ ॥८॥

राम

राम

राम मी फॅनी आहे,बाबा मी खरा फॅनी आहे,मी असा फॅन चालवितो की,जे जीव चौऱ्यांशी
राम लक्ष योनी मध्ये उपजतात,खपतात,महादुःख भोगतात त्यांना उपजणे,खपण्याच्या,
राम महादुःखाचा फेऱ्यातून काढून मोक्षात म्हणजे,महासुख देतो.॥८॥

राम

राम

भुरकी सन्तो भुरकी मेरे ॥ ज्या मे फेर न सारा ॥

जो लेवे तांही मे डारुं ॥ जुग सुं कर दुँ न्यारा ॥९॥

राम

राम

राम लोक मला भुरकी टाकली असे म्हणतात,तर संत,माझ्याकडे खरी भुरकी आहे,त्यात
राम काही फेरफार(बदल)नाही,परंतु ही भुरकी जो कोणी घेईल,त्याच्यातच टाकतो आणि
राम त्याला या दुःखाच्या जगातून वेगळे करून टाकतो,मी ही भुरकी घेणारा घेतो तेंव्हाच
राम मी देतो आणि महासुखाच्या देशात पोहचवितो.॥९॥

राम

राम

इण भुरकी सनकादिक भरम्या ॥ साध संगत ही भावे ॥

सूत कथा सुण जाय पयाळा ॥ सांज बेंकुठा धावे ॥१०॥

राम

राम

राम या भुरकीत सनकादीक हे चार भाऊ भ्रमून गेले आहे,यांना फक्त साधुची संगतच चांगली
राम वाटते,सत्संग करण्याकरीता रात्रंदिवस त्रिलोकात हे फिरत राहतात,हे अर्ध्यारात्री सुताची
राम कथा ऐकण्याकरीता पाताळात जातात,नंतर दुपारी सत्संग ऐकण्यास येथे मृत्युलोकांत
राम येतात आणि येथुन सायंकाळी वैकुंठात संगत करण्यास पळतात.अशाप्रकारे हे सनकादिक
राम या भुरकीने भ्रमीत होवून रात्रंदिवस फिरत असतात. ॥१०॥

राम

राम

आ भुरकी शंकर उर धारी ॥ जग मे निर्भे होई ॥

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पारबती के नहीं आ भुरकी ॥ मर मर जावे सोई ॥११॥

राम

राम या रामनामाच्या भुरकीच्या योगाने महादेव या जगात निर्भय झाले आहे,ही रामनामाची
राम भुरकी पुर्वी पार्वती जवळ नव्हती,या कारणाने ही मरत होती आणि शंकर रामनामाच्या
राम भुरकीने महाप्रलयापर्यंत अमर होवून गेले.॥११॥

राम

राम

राम लिछमण राम बिचारी भुरकी ॥ वशिष्ट मुनि पे आया ॥

राम

राम सतगुरु किरपा कर ले दिनी ॥ केवळ माय मिलाया ॥१२॥

राम

राम लक्ष्मण आणि रामचंद्र या दोघांनीही वशिष्टाजवळ येऊन वशिष्टापासून रामनामाची
राम भुरकी धारण केली.वशिष्टमुनी रामचंद्र आणि लक्ष्मणाचे सतगुरु बनून,या दोघांना
राम रामनामाची भुरकी दिली.यांना महासुखाच्या कैवल्यात मिळवून दिले. ॥१२॥

राम

राम

राम हनुमान सीता के भुरकी ॥ लिछमण कुं फेर दीनी ॥

राम

राम तीनु चूर चडया गढ चोथे ॥ पूंछया प्रगट कीनी ॥१३॥

राम

राम सीतेने ही भुरकी मारुतीला दिली आणि ही भुरकी जानकीने लक्ष्मणाला दिली,(ते पद
राम रत्न संग्रहात पान नं ९३ मध्ये छापले आहे,ते पहाणे.)हे ज्ञान सीतेने जमिनीत जाते वेळी
राम लक्ष्मणाला सांगितले,हे हनुमान आणि लक्ष्मण काळाचे तीन पद सोडून महासुखाच्या
राम चौथ्या पदावर चढून गेले,त्यांनी सीतेला विचारले,तेंव्हा तीने हनुमान आणि लक्ष्मणात
राम प्रगट केले.॥१३॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम गोपीचंद भरतरी दोनुं ॥ गोरख चरणा लागा ॥

राम

राम ज्युं आ भुरकी ही त्युं लीनी ॥ जुरा मरण भो भागा ॥१४॥

राम

राम गोपीचंद आणि भरतरी या दोघांनी या भुरकीच्या करीता आपले राजपाट त्यागले आणि
राम सतगुरुच्या चरणात जाऊन मिळाले,अशी ही भुरकी आहे,गोपीचंद आणि भरतरीने ही
राम धारण केल्याने गोपीचंद आणि भरतरीचा नेहमी नेहमी(परत परत)म्हातारपण येण्याचे
राम आणि मरणाचे भय मिटून गेले. ॥१४॥

राम

राम

राम

राम

राम मछन्दर के आही भुरकी ॥ ठिकर ले उर धारी ॥

राम

राम कतर स्याम आ भुरकी ले कर ॥ च्यारुं धात बिडारी ॥१५॥

राम

राम मच्छिंद्रनाथाजवळ ही भुरकी आहे.ठिकरनाथाने हीच भुरकी हृदयात धारण केली आहे.
राम कार्तिक स्वामीने ही हीच भुरकी घेऊन मातेपासून प्रगट झालेल्या मायावी चार धातुंना
राम शरीरातून काढून टाकले आहे.॥१५॥

राम

राम

राम

राम दत्त डिगम्बर के आई भुरकी ॥ हस्तामल पे आया ॥

राम

राम बारा बरस मोन मे बीता ॥ भुरकी न्हाक बोलाया ॥१६॥

राम

राम दत्तात्रयाकडे ही भुरकी होती. दत्तात्रयाने हस्तामलला हीच भुरकी दिली.हस्तामल बारा
राम वर्षाचा झाला तेंव्हा पर्यंत कोणाशी एक शब्द बोलला नाही, त्या हस्तामलावर दत्तात्रयाने

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ही भुरकी टाकून त्याला बोलायाला लावले. ॥१६॥

राम

शंक्रा चारज बिरामण होता ॥ जीवण मरण की केंता ॥

राम

राम

दत्त डिंगम्बर बाइं भुरकी ॥ बेद छाडीया बेता ॥१७॥

राम शंकराचार्य हा ब्राह्मण होता, हा शंकराचार्य जगण्याची आणि मरण्याची गोष्ट आधीच सांगून

राम

राम देत होता, या शंकराचार्यावरही दत्तात्रयाने भुरकी टाकली, तेंव्हा त्या शंकराचार्याने चालता

राम

राम चालता वेदांचे त्यागन केले आणि रामनाम घेऊ लागला. ॥१७॥

राम

राम जन प्रल्हाद पढ न कूं जातां ॥ श्री यादे समझाया ॥

राम

राम भुरकी पडी तजी बंस बिद्या ॥ राम नांव लिव लाया ॥१८॥

राम श्रीयादेने संत प्रल्हादाला पाठशाळेत जात असतांना, ही भुरकी समजावली, प्रल्हादावर

राम

राम या रामनामाची भुरकी पडताच, त्याने आपल्या कुळाची म्हणजे राक्षसांची विद्या सोडून,

राम

राम रामनामाची लीव लावून दिली. ॥१८॥

राम

राम भुरकी मे भरम्यो बो भारी ॥ मात पिता गुरु पाल्यो ॥

राम

राम कर कर धेक खप्यो कुळ सारो ॥ युं भुरकी घर घाल्यो ॥१९॥

राम तो प्रल्हाद या भुरकीमध्ये असा भारी भ्रमला की, त्याला त्याच्या आई वडीलांनी व

राम

राम गुरुने हे रामनाम घेण्याकरीता मना केले, तरी त्याने ही रामनामची भक्ति सोडली नाही,

राम

राम त्याच्या कुळाचे लोक त्याचा द्वेष करून करून सर्व खपून गेले, तरीही त्याने रामनाम

राम

राम घेण्याची भुरकी सोडली नाही, असे रामनामाच्या भुरकीने प्रल्हादाला घेरून घेतले. ॥१९॥

राम

राम दस हजार होता दक्ष पुतर ॥ राज काज बन आया ॥

राम

राम मेल्या मुक्त मिल्या गुरु नारद ॥ युं भुरकी भरमाया ॥२०॥

राम दक्षराजाचे दहा हजार पुत्र होते, ते राज्य प्राप्त करण्यासाठी वनांत जाऊन तपश्चर्या

राम

राम करू लागले, त्यांच्यावर नारदमुनीने ही भुरकी टाकली. नारदमुनी गुरुंनी दहा हजार पुत्रावर,

राम

राम भुरकी टाकून भरमावून दिले आणि दक्षराजाच्या दहा हजार पुत्रांना मुक्तीला पाठवून

राम

राम दिले. ॥२०॥

राम

राम दियो सराप सयो रिष नारद ॥ भुरकी पग पसान्यां ॥

राम

राम तीन लोक मे फिर फिर डारे ॥ केता जीव उधान्यां ॥२१॥

राम दक्ष पुत्रांना नारदाने भुरकी टाकून भरमावून दिले या कारणाने दक्षराजाने नारदमुनीला

राम

राम शाप दिला की, तुला एका जागी थांबण्याचा वेळ मिळाला या कारणाने, तु माझ्या पुत्रांना

राम

राम भरमावून दिले, आता तु त्रिलोकात भ्रमण करीत रहा, एका जागी तु जर उभा राहिला,

राम

राम तर तुझ्या शरीराला ज्वाळा लागेल, असा दक्षाने नारदमुनीला शाप दिला. आता हा

राम

राम नारदमुनी तीन लोकांत फिरत भुरकी टाकत राहतो, अशाप्रकारे नारद दक्षचा शाप सहन

राम

राम करून, या भुरकीला फैलवत आहे. (पसरवत आहे) आणि कित्येक जीवांचा नारदाने उद्धार

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम केला. ॥२१॥

राम

राम राजा जनक होम जीग करतां ॥ कहो जोगेश्वर आवे ॥

राम

प्रोयत अगन मिल्या उठ सामा ॥ युं भुरकी भरमावे ॥२२॥

राम एक वेळ जनक राजा यज्ञ करते वेळी होम करुन राहीला होता,तेंव्हा कोणी येऊन
राम सांगीतले की,नऊ योगेश्वर येत आहेत,तेंव्हा जनक राजा बोलला,योगेश्वरांना भेटण्या-
राम करीता सर्वजण समोर चला,तेंव्हा सर्व समोर गेले,परंतु होम करणारे पुरोहीत म्हणाले,
राम आमचा इष्टदेव तर अग्नीदेव आहे.या हवन कुंडाच्या अग्नीला सोडून,आम्ही नऊ
राम योगेश्वरांच्या समोर जाणार नाही,ते होमाचे अग्नीकुंड उठून योगेश्वरांच्या समोर रवाना
राम झाले,तेंव्हा होमाच्या अग्नीकुंडा सोबत पुरोहीतांना ही नऊ योगेश्वरांच्या समोर जाणे
राम भाग पडले,अशा तऱ्हेने नऊ योगेश्वरांच्या भुरकी ने सर्वांना आणि अग्नीदेवालाही भरमावून
राम दिले. ॥२२॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

दान पुत्र करतां दिन बीता ॥ भक्त बीज नही ऊगा ॥

राम

नो जोगेश्वर भुरकी न्हाकी ॥ पाय ग्यान पद पुगा ॥२३॥

राम

राम जनक राजाचे दान पुण्य करीत करीत दिवस व्यतीत झाले,परंतु या जनक राजात
राम केवली भक्तीचे बीज उगवले नाही,जेंव्हा नऊ योगेश्वरांनी येऊन याच्यात भुरकी टाकली,
राम तेंव्हा नऊ योगेश्वरांचे कैवल्य ज्ञान जनक राजाला मिळाले,तेंव्हा हा जनक राजा
राम पदाला पोहोचला.हा जनक राजा निमी नावांचा होता.॥२३॥

राम

राम

राम

राम

बेद ब्यास का सुत सुखदेवा ॥ ग्रह तज बन बसाया ॥

राम

आगम निगम झुठ जग जाण्यो ,भुरकी तेज बधाया ॥२४॥

राम

राम व्यासाचा पुत्र सुखदेव ब्रादायणी हा जन्मतःच बरोबर घर सोडून वनांत गेला आणि
राम वनांतच राहीला.त्याने वेदाच्या अगम निगमच्या विद्वेला आणि जगाला खोटे समजले.
राम जनक राजापासून रामनामची भुरकी धारण करुन आपले तेज म्हणजे मोक्षाचे ज्ञान
राम वाढवले. ॥२४॥

राम

राम

राम

राम

अमरीष राजा बढभागी ,सत अेक व्रत नारी

राम

भुरकी सुण दुर्वासा कोप्यो ॥ लग्यो चकर जिण लारी ॥२५॥

राम

राम अमरीश राजा मोठा भाग्यवान होता.त्याला एकशे एक स्त्रीया होत्या,अमरीश राजा
राम जवळ भुरकी आहे,असे ऐकून त्याच्यावर दुर्वासाने कोप केला,तेंव्हा दुर्वासाच्या मागे
राम चक्र लागले,याची कथा पहिल्या भागात साधसिद्ध परीक्षेचे अंगाच्या पाचव्या श्लोकांत
राम आली आहे,ते पहा. ॥२५॥

राम

राम

राम

राम

वशिष्ट मुनि अरु अरुध्वंती से ॥ तण ब्रत भुरकी लीनी ॥

राम

बिश्वामित्र छुडाई बिच मे ॥ जूण अधोगत दिनी ॥२६॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम वशिष्ट आणि त्याची स्त्री अरुंधती पासून त्रिशंक राजाने भुरकी धारण केली, विश्वामित्राने
राम त्या त्रिशंक राजाला ती भुरकी मध्येच सोडायला लावली,या योगाने हा त्रिशंकूराजा जून
राम अधोगती गेला.॥२६॥

राम

राम

राम

राम राजा रहं चल्थो गुरु करणे ॥ कासी कपील बेरागी ॥

राम

राम जड भरत बोल सुणार्ई भुरकी ॥ अध बिच सेन्या त्यागी ॥२७॥

राम

राम आणि सिंध देशाचा रहू राजा कपीलमुनीला गुरु करण्याकरीता काशीला निघाला,त्या
राम रहू राजाला गोंडवाण्यात जडभरत मिळाले,(भेटले)(रहू राजाचा पालखीला जुंपलेल्या
राम एका भोईचा पोटात दुखू लागले,या करीता(म्हणून)पालखीकरीता दुसरा मनुष्य आणण्या
राम करीता पाठविलेल्या लोकांनी,शेतात उभ्या असलेल्या जडभरताला आणून पालखीला
राम जुंपले,तर जडभरत पालखीला घेऊन एक साथ पळतो,तेंव्हा बाकीचे भोई खाली पडून
राम जात आणि पालखीही खाली येऊन पडायची,तेंव्हा रहू राजाची आणि जडभरताची
राम गोष्ट झाली),तेंव्हा रहू राजाला जडभरताने बोलून भुरकी सांगितली,ती भुरकी रहू
राम राजावर पडताच,रस्त्यातच रहूराजाने जवळच्या सर्व सैन्याचा त्याग केला.॥२७॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम गोरख की भुरकी भरमाया ॥ करोड निनाणु राजा ॥

राम

राम राज पाट राण्यां सुत त्यागा ॥ बाजे प्रगट बाजा ॥२८॥

राम

राम गोरक्षनाथाने नव्यानऊ(९९)कोटी राजांना भुरकी टाकून भरमावून दिले,त्या नव्यानऊ
राम कोटी राजांनी या भुरकी करीता आपले राज्य आणि पाठ(सिंहासन),राण्या आणि
राम राजपुत्र सर्व सोडून दिले,हे जगात सारखे प्रगट आहे.॥२८॥

राम

राम

राम बालमिक बोहो करम कमाया ॥ कोटक जीव संगान्यां ॥

राम

राम नारद रिषी ले भुरकी न्हाकी ॥ राम ही राम पुकान्यां ॥२९॥

राम

राम वाल्मीक कोळी होता,याने अनेक कर्म केले की,त्याने लक्ष जीवांच्या संहार केला,एक
राम दिवस नारद मुनी त्याला उपदेश देऊ लागला,असे तु इतके जीव मारून पाप केले
राम आहे,तर तुला भोगावे लागेल,तेंव्हा तुला कोण वाचवेल,तेंव्हा वाल्मीक म्हणाला,माझी
राम पत्नी आहे,माझा मुलगा आहे,माझी आई आहे,माझे वडिल आहे,यांच्याकरीता मी
राम जीवांना मारतो,म्हणून हे पाप ते भोगतील,तेंव्हा नारदमुनीने म्हटले,अरे हे तर सर्व
राम खाण्याचे साथी आहेत,तुझ्या केलेल्या पापात सहभागी होणारे यातील कोणीही नाही,
राम तुला या माझ्या गोष्टीचा विश्वास नाही येत तर तु जाऊन त्यांना विचारून घे,तेंव्हा
राम वाल्मीक बोलला,हा हा चांगला छाकटा(लबाड)मिळाला,मला तिकडे विचारण्यास पाठव
राम आणि इकडे तु पळून जा,तेंव्हा नारद मुनीने म्हटले,अरे मी पळणार नाही,तुला विश्वास
राम नाही आहे,तर मला या झाडाला बांधून दे आणि जाऊन विचारून ये,परंतु असे विचार
राम की,मी तुमच्या करीता मनुष्याची मारून हत्या केली आहे,तर माझ्या या पापाचे भोग

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम भोगण्यास तयार आहे आणि कोण भोगेल,ते सांगा,असे सर्वांना जाऊन विचार.नंतर
राम वाल्मीकने नारदमुनीला दोराने मजबूत झाडाला बांधले.घरी जाऊन आपल्या पत्नीस
राम बोलला,तुझ्याकरीता मी हे पापकर्म केले आहे,ते भोगण्याकरीता चल,तेंव्हा त्याची पत्नी
राम बोलली,आपण हे पापकर्म कशाकरीता केले,मी आपणास केंव्हा म्हटले होते,की, माझ्या
राम करीता असे पाप कर्म करुन कमावून आणा,मला तुम्ही कोठूनही खाण्यास आणून द्या,
राम काही करुन दे,मी तुमच्या पापकर्माची जबाबदार नाही,मी तुमच्या मागे आली आहे,तर
राम माझे पोषण करणे तुमचे काम आहे,तुम्ही तिकडे काहीही करुन आणले,तरीही भोगण्या
राम -करीता चालणार(येणार)नाही.

राम वाल्मीक आपल्या मुलाजवळ गेला आणि बोलला की,मी तुमच्याकरीता पाप कर्म
राम करुन कमावून आणतो,त्या पापाचे भोग तुला भोगावे लागतील,मुलाने म्हटले,तुमच्या
राम केलेला पापाला मी जबाबदार नाही,तुम्ही जसे कराल तसे भोगाल,मी तर खाणारा आहे.
राम याच्या बदल्यात मी तुम्हाला तुमच्या म्हातारपणात भाकरी देऊन,याचे कर्ज चुकवून
राम तुमचा बदला चुकवून देईन, परंतु तुमचे पाप कर्म मी भोगणार नाही.

राम नंतर तो आपल्या वडीलांना केलेल्या पापाचे भोग भोगण्याकरीता बोलला,तेंव्हा
राम वडीलांनी सांगितले,अरे,तुझे केलेल्या पापाचे फळ मी कशाकरीता भोगू,तू कसेही आण
राम आणि मला खाण्यास दे,तुला मी लहानपणी खारु घातले होते,त्याचा बदल्यात तु मला
राम खाण्यास देत आहे,मी तर माझे तुझ्यावर केलेले कर्ज वसुल करीत आहे.ते तु चुकते
राम करीत आहे,तर तुझे केलेल्या पापात माझा संबध काय आहे.

राम आईजवळ जाऊन बोलला,मी तुला खावू घालण्याकरीता पाप कर्म केले,ते पाप तू
राम आता भोगण्याकरीता कबूल कर,ती म्हणाली,अरे,तुझ्या शरीराची चामडी काढून माझ्या
राम पायातील चप्पल केली,तरीही तु माझ्यातून ऋण मुक्त होत नाही,मी तुला नऊ महीने
राम पर्यंत गर्भात ठेऊन बोझा वाहीला,जन्मताच दूध पाजले,तुझे हगणे,मुतणे सर्व धुतले,
राम तुझे काही दुखायला लागले,तेंव्हा माझ्या जीवापेक्षा ही जास्त कष्ट सहन केले,तुला
राम चांगल्या जागेवर झोपवून आणि मी ओल्या जागी झोपली,तुला वाचवण्याकरीता,थंडी,
राम ऊन मी सहन करुन तुझा,माझ्या जीवापेक्षा जास्त बचाव केला,इ.हे माझे तुझ्यावर
राम केलेले उपकार तु काहीही केले,तरी तुझ्याने मिटणार नाही,मग तु केलेले पाप मला
राम भोगण्याकरीता कोणत्या तोंडने सांगत आहे?माझा दोन भाकरीचा आणि एक वस्त्राचा
राम तुझ्यावर हक्क आहे,तो तू कोठूनही,कसेही आणून दे,तेंव्हा तू माझ्यापासून उऋण
राम होशील,अशा प्रकारे चारींचे उत्तर घेऊन,वाल्मीक नारदमुनी जवळ आला आणि
राम बोलला,तुम्ही सांगितले तसे घरचे सर्व खाणारे आहेत,परंतु पाप वाटणारे कोणीही
राम नाही,तर आता मी काय करू?माझे हे पाप कशाने मिटेल?तेंव्हा नारदमुनीने सांगितले,

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम एका जागी बसुन रामनामाचा जप कर,तेव्हा तुझे सर्व कर्म मिटून जातील,तेव्हा वाल्मीक
राम बोलला,मी तर मारा मारा करुन जीवांना पकडण्याकरीता पळत होता,तेव्हा जीव मरा
राम असे म्हणत होता,म्हणून माझ्या तोंडने रामनाम,राम काही निघत नाही,माझ्या तोंडातून
राम तर मारा मारा निघते,तेव्हा नारदमुनीने सांगितले,असाच जाप जपत जा,तेव्हा वाल्मीकच्या
राम मुखातून तीन वेळा मारा मारा निघाले, चौथ्या वेळी रामनामाची ध्वनी लागुन गेली.

राम अशी नारदमुनीने वाल्मीकावर भुरकी टाकताच,वाल्मीक राम ही राम पुकारु लागला,
राम ते या भुरकी मुळेच भ्रमून बसून गेला.त्याच्यावर उधळीने त्याला खाऊन वारुळ बनवून
राम दिले,अशाप्रकारे वाल्मीकावर वारुळ वाढून गेले,अशात-हेने चोवीस वर्ष निघुन गेले,
राम चोवीस वर्षानंतर नारदमुनी तेथे आले आणि वाल्मीकाला मी येथे बसविले होते अशी
राम आठवण आली,तेव्हा बसवलेल्या जागी वारुळ पाहून,नारदमुनी वारुळाजवळ गेले आणि
राम वारुळाजवळ कान देऊन ऐकू लागले,तर वारुळातून रामनामाची ध्वनी निघत होती,
राम तेव्हा वारुळाला फोडून वाल्मीकाला बाहेर काढले.वाल्मीकाला वरदान मागण्यास सांगितले,
राम तेव्हा वाल्मीकाने रामायण करण्याचे वरदान मागितले.॥२९॥

राम मरु मरु केता भया मुनी ॥ राम कहया क्यो नही होई ॥

राम बालमित यो संख बजायो, जिग राज सु जोई ॥३०॥

राम जर उलटा शब्द मरा मरा बोलण्याने मुनी बनून गेला,तर सुलटा शब्द रामनाम रटण
राम करणारे का नाही बनणार?असाच दुसरा वाल्मीकाने पांडवांचा राजसूय यज्ञात पंचायन
राम शंख वाजवला होता,त्याची कथा पहिल्या भागात पान()मध्ये आली आहे,ती
राम पानमध्ये पहा. ॥३०॥

राम परीक्षत कुं सिंगी रिष श्राप्यो ॥ कुळ मरजाद मिटाई ॥

राम सात दिवस मे सत गत पुंथो ॥ सुखदेव भुरकी बाई ॥३१॥

राम परीक्षीत राजाला श्रृंगी ऋषीने आपली कुळ मर्यादा मिटवण्या प्रित्यर्थ शाप दिला,तो
राम परीक्षीत या भुरकीच्या योगाने,सात दिवसात सतगतीला जाऊन पोहचला,त्या परीक्षीत
राम राजावर सुकदेव बाद्रायणीने भुरकी टाकून,त्याला रामनामाचा जप करण्यास सांगितला,
राम परीक्षीत मृत्युचा शाप ऐकून मरायला घाबरला,म्हणून त्याला सुकदेवाने भागवत ऐकून,
राम त्या भागवतातून अशा कथा दाखविल्या की,मोठ मोठे होऊन गेले,ते सर्व मरुन गेले.
राम मरण्याने जीव काही मरत नाही,जसा नवा अंगरखा घालतो,त्या प्रकारे जुने शरीर
राम सोडून नवे धारण करतो,हा जुना अंगरखा टाकून नवा अंगरखा घालण्यासारखे आहे,
राम तुझ्या पेक्षा खूप मोठ मोठे झाले तेही मरुन गेले,असे भागवतात परीक्षीताला सांगून,
राम त्याला मरणाची भिती वाटत होती,तो त्याचा भय(भिती)मिटून दिली.सातच दिवस
राम रामनाम रटण करण्यास लावले. सापाचा काटण्याने मरणारा अगतीस जातो, परंतु हा

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम परीक्षीत राजा रामनामाचे रटण करुन ,अगतीला न जाता मुक्तीला गेला.॥३१॥

राम

खट दलीप राजा के भुरकी ॥ सन्त कृता कर दीनी ॥

राम

आई मृत्यु सुणी दोय मोहोरथ ॥ तुरत परमगत चिन्ही ॥३२॥

राम

राम असेच षटवांग राजाला वशिष्ट मुनीने कृपा करुन रामनामाची भुरकी दिली,त्यालाही

राम दोन मुहूर्तामध्ये मृत्यु आहे,असे समजल्यावर तो वशिष्टमुनीजवळ येऊन रडला,त्या

राम षटवांगाला ही रामनामाचा जप करण्याकरीता वशिष्ट मुनीने सांगितले,त्या भुरकीने

राम राजाला लगेच परमगती मिळाली.॥३२॥

इण भुरकी पेकंबर ताऱ्यां ॥ साई लोक सु ग्यानी ॥

राम

रिषभ देव तिथंकर ताऱ्यां ॥ भरत भरत की राणी ॥३३॥

राम या रामनामाच्या भुरकीने पैगंबराला तारले आणि सुज्ञानी साई लोकांना तारुन घेतले.

राम या भुरकीने वृषभदेव तिर्थकराने आपला पुत्र भरत आणि भरताचा राणीला तारले.॥३३॥

राम चोइसो भगवंत ऊ धारे ॥ नव करोड नर नारी ॥

काग भुसन्ड इण भुरकी कारण ॥ देह काग की धारी ॥३४॥

राम या चोवीस तिर्थकरांनी नऊशे लक्ष स्त्री पुरुषाच्या उद्धार केला.एक वेळ या वेळी काग

राम भुषंडीचा जीव महादेवाची सेवा करीत होता,याचे गुरु तेथे आले,त्याने आपल्या गुरुचा

राम आदर न करता बसलेलाच राहीला,म्हणून महादेवाला राग आला व क्रोध करुन बोलला,

राम गुरुचा आदर न करता माझाच जप करीत बसला,तर तु कावळा होऊन जा,हा शाप

राम दिला.त्याच्या गुरुने हा शाप ऐकून महादेवाची प्रार्थना केली आणि महादेवाला प्रसन्न

राम करुन घेतले .महादेवाशी इतकी सवलत करुन घेतली,तेव्हा महादेव बोलला,हा माझ्या

राम शापाने कावळा बनला तरीही,कावळ्याचे कष्ट होणार नाही,असे या भुरकी करीता

राम कागभुषंडीने कावळ्याचा देह धारण केला. ॥३४॥

रुम रिषी भुरकी मे भीना ॥ अमर शब्द लिव लाया ॥

राम

काग भुसन्ड कुं निरभय किया ॥ मोह न ब्यापे माया ॥३५॥

राम लोमेश ऋषी या भुरकीमध्ये असा भिनुन गेला की,त्याने अमर शब्दासी लीव लावून

राम दिली.लोमेश ऋषीने काग भुषंडीला,कागभुषंडी जेथे असेल तेथे,त्याच्या आसपास मोह

राम माया येणार नाही,असे निर्भय बनवून दिले.॥३५॥

शेष नाग या भुरकी सुमरे ॥ रसना दोय हजार ॥

राम

लागे नही भार वसुधाको ॥ विश्वामित्र विचार ॥३६॥

राम व शेषनागही याच भुरकीने दोन हजार जिभेने स्मरण करतो,त्या शेषास पृथ्वीचे ओझे

राम काहीच माहित होत नाही,याच भुरकीचे योगाने पृथ्वीचे ओझे विश्वामित्राने आपल्या शिरावर

राम घेऊन पाहीले,तेव्हा विश्वामित्रानेही ही भुरकी विचारुन धारण केली,विश्वामित्राची गोष्ट

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पान() मध्ये पहावी.॥३६॥

राम

राम आद ऋषी ब्रम्हाको बुज्यो ॥ भुरकी कहो विचारा ॥

राम

राम मिल्यो न अरथ हरी जब दिनो ॥ होई हंस अवतारा ॥३७॥

राम

राम आद ऋषी(सनकादिकाने)ब्रह्मास विचारले,पुर्णब्रह्म प्राप्ती होण्यास मार्ग कोणता व आत्मा
राम आणि शिव याची उत्पत्ती कशी आली,ब्रह्मा गोंधळला,ब्रह्मास काही सुचेना,असा चार
राम वेदाचा वक्ता,शास्त्र पुराण जाणणारा,सृष्टीकर्ता,यांची बुद्धी कुंटीत झाली,या भुरकीचा
राम विचार सांगा,याचा अर्थ ब्रह्मास मिळाला नाही,तेव्हा विष्णुने हंसाचा अवतार घेऊन
राम याचा जबाब दिला. ॥३७॥

राम

राम आ भुरकी नारद मे न्हाखी ॥ महा विष्णु बेकुं ठ ॥

राम

राम मिलीया गुरु छुटी चोरासी ॥ सतगुरु बिन सब झुठ ॥३८॥

राम हीच भुरकी नारदावर श्री महाविष्णुने टाकली,नारदास गुरु मिळाला नाही,नारदाची
राम चौऱ्यायंशी सुटली,सतगुरु शिवाय सर्व खोटे आहे,ही गोष्ट पहिल्या भागात राजाचे
राम संवादात पान() मध्ये आली आहे. ॥३८॥

राम

राम ऊरगारी मन भया अंदेशा ॥ राम राज नर रूपा ॥

राम

राम वाइस राज सुणाइ भुरकी ॥ तब दरस्या सुर भुपा ॥३९॥

राम उदगीराच्या मनात संशय आला,राम राज्य नर रूप()वायस राजाने(गरुडाने)भुरकी
राम सांगितली,तेव्हा इंद्र दिसला.॥३९॥

राम

राम भुरकी गजानन्द सुण पाइ ॥ कुण बडपन गण ओली ॥

राम

राम पचास क्रोड पृथ्वी परदक्षिणा ॥ ऊभे अंक अे दोली ॥४०॥

राम

राम हीच भुरकी गणपतीने ऐकली,या देवगणाच्या ओळीत मोठा कोण आहे,असा एक वेगळा
राम वाद उत्पन्न झाला,त्यात असे ठरले की,जो या पृथ्वीस प्रदक्षिणा घालून पहिले येईल,
राम तोच मोठा,तेव्हा सर्व देव आपआपल्या वाहनावर बसुन पृथ्वीची प्रदक्षिणा देण्याकरीता
राम निघाले,जसे विष्णु गरुडावर,ब्रह्मा हंसावर,महादेव नंदीवर,इंद्र ऐरावतावर,सुर्य सात
राम मुखाच्या घोड्यावर बसुन,देवी सिहांवर,सरस्वती व कार्तिक स्वामी मोरावर, यमराज
राम हल्यावर,याप्रमाणे सर्व आपआपल्या वाहनावर बसुन निघाले,परंतु गणपतीचे वहान
राम उंदीर होते,मग गणपतीने रा आणि म अशी दोन अक्षरे पृथ्वीवर मांडून,त्यास प्रदक्षिणा
राम देऊन सर्वांच्या प्रथम येऊन बसुन गेला,यातऱ्हेने ही पन्नास कोटी पृथ्वीच्या प्रदक्षिणा
राम गणपतीने घातल्या,या भुरकीचे महत्व गणपतीने जाणले.॥४०॥

राम

राम मारकण्ड मुनी महाप्रलय ॥ माया मना बिलासी ॥

राम

राम भीड पडी जब सुमरी भुरकी ॥ अमर भया अविनाशी ॥४१॥

राम

राम एक वेळ मार्कंडेय मुनीने हरीस म्हटले,प्रभू,तुझी माया मला दाखीव,तेव्हा हरी म्हणाले,

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम माझी माया पाहू नको,माझी माया न पाहण्यातच बरेपण आहे,ही माझी माया तुझी मती
राम हरण करुन घेईल,मार्कंडेय म्हणाला,मला तुम्हीच वरदान देऊन अमर केले व तुमची
राम माया माझे काय बिघडवील,तेव्हा हरीने म्हटले,बरे आहे,पहा,मग प्रळयाशिवाय प्रलय
राम होताना त्याला दिसला,हत्तीच्या सोंडेच्या धारे सारखे पाणी आकाशातून पडू लागले व
राम पाण्याच्या लाटेसारखे पाणी येताना दिसले,तेव्हा सर्व पृथ्वी जलमय होऊन गेली, तेव्हा
राम मार्कंडेय ऋषी जळात बुडून,केव्हा पूर्वेकडे,तर केव्हा पश्चिमेकडे,तर केव्हा उत्तरेकडे,तर
राम केव्हा दक्षिणेकडे,वाहू लागला,तेव्हा त्यास मगर खाऊ लागले व केव्हाही मासोळी गिळू
राम लागली,याप्रमाणे मार्कंडेय मुनी दुःखी होऊन विव्हळ झाला,तेव्हा त्या भुरकीचे रामनामाचे
राम स्मरण केले,तेव्हा तो मार्कंडेय मुनी अमर होऊन अविनाशी होऊन गेला.॥४१॥

अगस्त मुनी इण भुरकी सु ॥ खल कु भक्षण किया ॥

भागो चोर शरण समुद्रकी ॥ तीन चुल भर पिया ॥४२॥

राम अगस्तीमुनी जवळ हीच भुरकी होती,अगस्तीमुनीने या भुरकीच्या योगाने राक्षस भक्षण
राम केले,(राक्षसास खाऊन टाकले)त्यातील एक राक्षस पळून समुद्राच्या शरणात गेला,
राम तेव्हा अगस्ती मुनीने समद्रास आपला चोर मागीतला,तेव्हा समुद्राच्या शरणात आलेल्या
राम बद्दल,शरणात आलेल्यास दुसऱ्यास देण्याकरीता नकार दिला,समुद्र म्हणाला,माझ्या
राम शरणात आलेल्या शरणांगतास मी देणार नाही,तेव्हा अगस्तीमुनीने समुद्र तीन चुळात
राम पिऊन टाकला,तेव्हा समुद्रातले मोठ मोठाले जीव पाण्याशिवाय तळमळू लागले,तेव्हा
राम अगस्ती मुनीने समुद्राचे पिलेले पाणी,लघवीद्वारे पुन्हा समुद्रात सोडले,ते समुद्राचे पाणी
राम आज पर्यंत खारट आहे.॥४२॥

मुनी यागबल के या भुरकी ॥ भारद्वाज कु भाखी ॥

शिवरी भक्त सुतीक्षण पाई ॥ भृगु बृहस्पती साखी ॥४३॥

राम व याज्ञवल्क्य मुनीजवळ हीच भुरकी आहे,या भारद्वाज ऋषीस सांगितली व शबरी
राम भिलीन हिलाही भुरकी मिळाली,तिच्या पायाच्या स्पर्शाने गोदावरीचे पाणी निर्मळ झाले
राम व सुतीक्षणला अगस्तमुनीने सांगितली व भृगुऋषी व बृहस्पती यास साक्ष आहे.॥४३॥

चवदे मुनी भया चिरंजीव ॥ अताहि भुप मनन्तर ॥

भुरकी जपी जके जन सिद्धी ॥ असा ही वैद्व धनन्तर ॥४४॥

राम या भुरकीच्या योगाने चौदा मुनी चिरंजीव झाले व चवदाही राजे झाले व चवदाही
राम मनंतर झाले,ज्यांनी ज्यांनी भुरकीचा जप केला,त्यांचे सिद्धी झाले,तसेच धनंतर वैद्व
राम झाला.॥४४॥

गोकरण ऋषी सुण ज्यो ॥ भुरकी धुंधमार कु दिनी ॥

अंश वश पुरुष हुंता अगती ॥ सब की मुक्ती किनी ॥४५॥

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम शुकदेवाने जसी परीक्षीतास दिली,त्या सारखीच गोकर्णनि धुंधकारीस दिली,त्या
राम गोकर्णाच्या वंशातील धुंधकारीच्या योगाने सर्वही अगतीस प्राप्त झाले होते,त्या सर्वाना
राम गोकर्णाने गतीस पाठविले,ही गोष्ट भागवतामध्ये आहे. ॥४५॥

राम

राम

राम

दया ऋषी मुनी पुन दुज पुत्री ॥ राम नाम सत जाण्यो ॥

राम

तीन बेर कह सुपज कियो ॥ सुच ताको दोष बखान्यो ॥४६॥

राम

राम दयामुनी(वशिष्ठाचा मुलगा)याने गोहत्या करणाऱ्या ब्राह्मणास,तीन वेळ राम नाम म्हणवून,
राम त्याची हत्या दुर केली,गोहत्या दुर करणाऱ्यास तीन वेळ राम नाम म्हणविल्या बद्दल,
राम वशिष्ठाने त्याचे वर क्रोध करून,त्यास सर्वाहून निच भिल्लाचे शरीर धारण करण्याचा
राम शाप दिला,तोच वशिष्ठाचा पूत्र दयामुनी गो भिल्ल होऊन,रामचंद्राचे वनवासाचे समयी
राम चित्रकुटात आला,तेव्हा वशिष्ठाने त्याचा आदर केला होता,असेच ब्रह्मचारीची पुत्री
राम ब्रह्मचारीणीने,तीन वेळ राम म्हणवून श्वपचास शुद्ध केले,तोच दुसरा वाल्मिक्त पांडवाचे
राम राजसुय यज्ञात पंचायन शंख वाजविणारा,ही कशा पहिल्या भागामध्ये आली आहे,ती
राम पहावी. ॥४६॥

राम

राम

राम

राम

राम

कपिल देव मुनी कर्दम के ॥ ग्यान दियो माता कु ॥

राम

अष्टावक्र उदर मे बैठ ॥ परू तर कियो पिता कु ॥४७॥

राम

राम कपील मुनी हा कर्दम ऋषीचा मुलगा होता,त्याने या भुरकीच्या योगाने गुरु होऊन,
राम आपली आई देवहुतीला ज्ञान दिले व या भुरकीच्या योगानेच अष्टावक्राने आपल्या
राम आईच्या गर्भातुनच आपल्या बापास प्रत्युत्तर दिले,अष्टावक्र आपल्या आईच्या गर्भात
राम असताना,त्याचा बाप वेद पठन करीत असताना,अशुद्ध पाठ करीत होता,त्यास
राम अष्टावक्राने अशुद्ध पाठ का करतोस, असे म्हटले,ही गोष्ट अष्टावक्राचा बापास वाईट
राम लागली,त्याने त्यास शाप दिला,की,तु आता पासुन इतका वक्र आहे,की,(हेकोडा
राम आहे)तर जा,तुझे शरीर आठ ठिकाणी हेकोडे होऊन जाओ,तेव्हा याचे बापाचे वचन
राम सत्य होऊन गेले व हा आठ जागी हेकोडा होऊन जन्मला,अष्टावक्राने वेदाध्ययन
राम केले,त्या दिवसात जनक राजाच्या येथे एक पुरोहीत होता,त्या पुरोहिताने हा नियम
राम केला,की,माझ्यासी जो चर्चेमध्ये हारेल,त्यास पाण्यामध्ये बुडून देईल,असे मोठ मोठाले
राम पंडीत गेले,त्यांना पुरोहीताने पाण्यात बुडवून दिले,त्या पुरोहीताने अष्टावक्राचे बापास,
राम मामास वगैरेही बुडवून दिले,जेव्हा अष्टावक्र शहाणा झाला,तेव्हा त्याने विचार केला,
राम की,मी त्या पुरोहीतासी शास्त्रार्थ करण्यास जाईन,ही गोष्ट ऐकून त्याच्या आईने
राम जाण्यास मना केले,परंतु त्याने मानले नाही,थेट जनकराजाच्या राजसभेत जाऊन
राम पोहोचला,याच्या वक्र शरीरास आठ ठिकाणी हेकोडा पाहून,सभेत असलेले पंडीत
राम हासले,तेव्हा अष्टावक्र जनक राजास म्हणाला,राजा,हे चांभार कशा करीता जमा केले

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम आहेस,हे ऐकून सर्व सभासद अष्टावक्राच्या तोंडाकडे पाहू लागले,राजा अष्टावक्रास
राम म्हणाला,तुम्ही सर्वास चांभार कसे दाखविता,अष्टावक्र म्हणाला,या लोकांनी माझ्या
राम अंगातील गुणांची परीक्षा तर केली नाही,फक्त वरील कातडीची परीक्षा केली,तर हे
राम कातडीची परीक्षा करणारे चांभार आहेत,मग अष्टावक्र त्या पुरोहीतासी शास्त्रार्थ करून
राम पुरोहीतास प्राप्त केला व त्या पुरोहीतास म्हणाला,ज्या प्रमाणे तू सर्वास पाण्यात
राम बुडविले आहे,त्याप्रमाणे मी ही तुला पाण्यात बुडवीन,असे म्हणून त्या पुरोहीतास
राम पाण्यात ओढून नेले,तो पुरोहीत म्हणाला,मी पाण्यात बुडणार नाही,कारण मी वरुणाचा
राम दूत आहे,वरुणराज एक यज्ञ करून राहिले आहे,त्यांना तेथे पंडीताची जरूरी आहे,
राम म्हणून मी सर्व पंडीतास पाण्यात बुडवून तेथे पाठविले आहे व तेथे सर्व पंडीत जीवंत
राम आहेत व वरुण जे यज्ञ करीत आहेत,आता यज्ञ समाप्त होऊन गेला,त्या सर्व
राम पंडीताना मी तुमच्या समोर घेऊन येतो,असे म्हणून तो पुरोहीत वरुण लोकास गेला व
राम सर्व पंडीतास दक्षिणासहीत घेऊन आला,सर्व पंडीतांनी अष्टावक्रास अलींगन दिले,या
राम तऱ्हेने अष्टावक्र झाला.॥४७॥

अल्प अवस्था ध्रुव मे भुरकी ॥ माता सुनिता बाई ॥

छाड्यो राज कियो बन आसन ॥ तुठ त्रिभुवन राइ ॥४८॥

राम व अल्प वयातच(पांच वर्षांच्या धृवावर)त्याच्या सुनिती नावाच्या आईने धृवावर भुरकी
राम टाकली,तेव्हा धृवाने या भुरकीमुळे राज्य सोडून,वनामध्ये जाऊन आसन मांडून ध्यान
राम केले,तेव्हा त्रिभुवन पती धृवावर तुष्ट होऊन,छत्तीस हजार वर्ष राज्य देऊन,मग नंतर
राम अढळ पद दिले. ॥४८॥

पुत्र कलितर राजा हरिचंद्र ॥ संपत सर्व समरपी ॥

बिखो पड्यो पण तजी न भुरकी ॥ शंकर काशी बिरपी ॥४९॥

राम हरीचंद्र राजाने आपली सर्व संपत्ती व बायको व मुलास विकून विश्वामित्रास समर्पण
राम केले व खुद्द आपणही डोंबाच्या घरी विकल्या गेला,त्या हरीशचंद्रावर असे विखा(कठीण
राम प्रसंग) पडले,तरी त्याने भुरकीस सोडले नाही,तो आपल्या राज्यात न खपता,
राम महादेवाच्या काशीत जाऊन तेथे आपल्यास व स्त्री पुत्रास विकून घेतले.॥४९॥

भागीरथ नृप सगर वंश मे ॥ धर पर गंगा आणी ॥

दशरथ राज प्रेम के पातर ॥ भुरकी सब जग जाणी ॥५०॥

राम सगर राजाचे वंशातील भगीरताने या धरतीवर गंगेस आणले व दशरथ राजा प्रेमाचा
राम पायी(की त्या रामाच्या वियोगाने,त्याने रामाच्या प्रेमात आपला प्राण त्याग केला),ही
राम गोष्ट सर्व जगाचे लोक जाणतात. ॥५०॥

तिरहुत राज किया कुंड खाली ॥ भुरकी मे लव लिना ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम बलीराजा ऋषमांगद भीषम ॥ सब भुरकी मे भीना ॥५१॥ राम
राम असेच या महीरथ राजाने त्या शेतकऱ्यास सांगितले,तुझ्या शेतात गाय पीक खाऊन राम
राम राहिली आहे,असे सांगितले,तेव्हा त्या शेतकऱ्याने जाऊन गायीस मारले,म्हणून ती राम
राम गाय मरुन गेली,तिची हत्या महीरथ राजास लागून गेली,कारण त्याने त्या शेतकऱ्यास राम
राम तुझ्या शेतात गाय चरते असे सांगितले,म्हणून शेतकऱ्याने गाईस मारले व ती मरण राम
राम पावली, त्यामुळे ही हत्या महीरथ राजास लागुन गेली,या राजाचा अंत समय आला राम
राम तेव्हा,विष्णुने या महीरथ राजाकरीता आपल्या पार्षदास विमान घेऊन पाठविले,विष्णुने राम
राम राजास गोहत्या लागली आहे,असे पार्षदाने म्हटले,म्हणून त्या राजास नरकपुरीहून राम
राम आणा,म्हणजे ते गोहत्येचे पापामुळे नर्ककुंड भोगतात,ते तो फक्त डोळ्याने पाहून राम
राम घेईल,तो राजा हरीजन आहे,तो गोहत्येचे पाप भोगणार तर नाही,फक्त त्यास दाखवुन राम
राम द्या,की,गोहत्या करणारे असे दुःख भोगत असतात,म्हणून ते पार्षद राजास विमानात राम
राम बसवून यमपुरीहून जाऊ लागले तेव्हा राजास मोठा कोलाहल शब्द ऐकू आला,तेव्हा राम
राम राजा पार्षदास विचारु लागला,हा हःहःकार शब्द कशाचा होत आहे,त्या पार्षदाने राम
राम सांगितले,की, ही यमपूरी आहे,येथे यमाच्या त्रासाने जीव दुःखी होऊन रडतात,त्याचा राम
राम हा कोलाहल आहे,इतकी गोष्ट झाली तितक्यात यमपूरीवर विमान आले,त्या विमानातील राम
राम संताच्या सावलीने नर्ककुंडातील जीवास शांतता येऊन गेली व गरम वाऱ्या ऐवजी राम
राम शितळ वारा चालू लागला व यमदुताचे जीवावरील क्रोध व कोप करणेही यमदूत भुलून राम
राम गेले,तेव्हा नर्ककुंडातील जीवास शांतता येऊन गेली व कोलाहळ बंद होऊन गेला, राम
राम राजाने विचारले,ते यमपूरी हीच आहे किंवा अधिक कोठे दूसरीकडे आहे,तेव्हा पार्षद राम
राम म्हणाले,यमपूरी तर हीच आहे,परंतु तुमच्या सावलीने या नर्कातील जीवांना सुख शांती राम
राम येऊन गेली,म्हणून त्यांचे रडणे,ओरडणे बंद होऊन गेले,तेव्हा राजा म्हणाला,माझ्या राम
राम सावलीने जीवास सुख व शांतता होत असेल,तर हे विमान खाली उतरवा,मीच त्या राम
राम नर्ककुंडात पडून जाईन,म्हणजे हे सर्व जीव सुखी होऊन जातील,असे म्हणून तो राजा राम
राम नर्ककुंडात पडू लागला,तेव्हा धर्मराय हे दृष्य पाहून धावत गेला व राजाचे त्याने पाय राम
राम धरले व धर्मराज म्हणाला,संतजण हे कोठे नर्कात पडत असतात काय,ही गोष्ट तर मी राम
राम आतापर्यंत पाहणे सोडून ऐकलीही नाही,की,संतजण नर्कात पडत असतात,तेव्हा राजा राम
राम धर्मरायास म्हणाला,हे तेथे असलेले सर्व नर्ककुंड खाली कर व आज तुझे येथे यमपूरीत राम
राम इतके जीव आहेत,ते सर्वचे सर्व माझ्याबरोबर पाठवून दे, यमपूरीत एकही पापी ठेऊ राम
राम नको,तेव्हा धर्मराज म्हणाला,की,ही मर्यादा तर आदी अनादी पासुन आहे,की,साधु राम
राम आपण तरतात व दुसऱ्यासही तारत असतात,तर हे तुम्ही करू शकता,येथील राम
राम यमपुरीतील सर्व जीवास तुम्ही सोबत नेऊ शकता,असा तो महीरथ राजा भुरकीमध्ये राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम लवलीन झालेला,यमपूरीतील सर्वही कथा पदमपुराणात पाताळ()खंडत अध्याय
राम २७ ते आहे,असेच या भुरकीमध्ये बळीराजा,रुखमानंद,भीष्म हे सर्व भुरकीमध्ये भिनुन
राम गेले होते.॥५१॥

राम

राम

राम

सतवंती राणी के भुरकी ॥ अंत पार्षद आया ॥

राम

ऊ दे अस्त लग जीव मुवा सो ॥ सबही मोक्ष सिधाया ॥५२॥

राम

राम अशीच सत्यवती राणी करीता तिच्या अंतसमयी तीस नेण्याकरीता पार्षद आले,तेव्हा
राम ती सत्यवती राणी म्हणाली,मी माझ्या पतीशिवाय विमानात एकटी बसत नाही,तेव्हा
राम पार्षदाने तिच्या पतीस विमानात बसण्याकरीता सांगितले,तेव्हा सत्यवतीचा पती म्हणाला,
राम मी राजा आहे,मी एकटा कसा चालू,माझ्यासोबत चालण्याकरीता ज्याचा मृत्यु आला
राम नाही,अशा जीवास तर मारू नका,परंतु आपआपल्या मौतीने आज सूर्योदयापासुन
राम सूर्यास्तापर्यंत संसारात जितके जीव मरतील,त्या सर्वास विमानात बसवून येथून घेऊन
राम चालले असता,धन्य माता सत्यवती,धन्य माता सत्यवती,असा सर्व लोक जय जयकार
राम करू लागले,या तऱ्हेने तिची स्वारी अचानक यमपूरीहून जात असता,सभेतुन उठून
राम धर्मराय पळाला,तेव्हा तेथील लोक म्हणाले,अहो धर्मराय,तुम्हास असे भय कशाने
राम उत्पन्न झाले,तेव्हा धर्मराय म्हणाला,एका जनक राजाची सत्यवती नांवाची राणी
राम विमानात बसुन चालली आहे,तिची अचानक येथे स्वारी आली,तिने आज सूर्योदया-
राम पासुन सूर्यास्तापर्यंत संसारात जितके जीव मेले,त्या सर्वास आपल्या सोबत घेऊन
राम चालली आहे,म्हणून मला भय वाटले.॥५२॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

अर्जुन के मन भया अन्देशा ॥ मोर ध्वज सतवादी ॥

राम

सुत कूं बध सिंह कू दिया ॥ सत वृत धर्म अनादि ॥५३॥

राम

राम अर्जुनाचे मनात संशय आला की,माझ्या सारखा भक्त कोणीच नाही,तेव्हा कृष्णाने
राम अर्जुनास आपला शिष्य केला व आपण गुरु होऊन एक सिंहास आपल्या सोबत घेतले
राम व मयूरध्वज राजाचे घरी गेले व मयूरध्वज राजास म्हणाले,हा सिंह माझ्या शिष्यास
राम मारत होता,म्हणून मी या सिंहास माझ्या शिष्याच्या ऐवजी,तुझा पुत्र,तु व तुझी राणी
राम करवतीने कापून या सिंहास दे,म्हणजे हा सिंह माझ्या शिष्यास सोडेल,मयूरध्वज हा
राम पूर्वजन्मी मोरपक्षी होता,मयूरध्वजाच्या सासऱ्यास आठ कन्या होत्या,त्या कन्येस
राम त्यांच्या बापाने विचारले,तुम्ही कोणाच्या कर्माच्या भरवशावर आहात,तेव्हा त्यातील
राम एक पुत्री सोडून बाकीच्या म्हणाल्या,आम्ही बापकर्मी आहोत व बापाच्या कर्माच्या
राम भरवशांवर आम्ही आहोत,आमचा बापच आमचे चांगले करील व त्यातील एक पुत्री
राम म्हणाली,मी बापकर्मी नसुन आपकर्मी आहे,मी आपल्या पतीव्रतेच्या बळावर वाटेल ते
राम करुन घेईन,मी बापाच्या भरवशावर काही जन्म घेतला नाही,तेव्हा त्या मुलीच्या

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम बापाने बाकी सर्व मुलींचे,चांगल्या चांगल्या राजासी लग्न लावून दिले व त्या मुलींच्या
राम आंदणात अनंत द्रव्यही दिले व या आपकर्मि मुलीस एका जंगलात नेऊन,मोर पक्षासी
राम लग्न लावून दिले व त्यास आंदण म्हणून त्याचे अंगावरील कपड्या शिवाय काहीच
राम दिले नाही,पुढे हाच मोर तिच्या पतिव्रतामुळे मयूरध्वज राजा होऊन गेला,कृष्णाने
राम अर्जुनास म्हटले,मयूरध्वज सतवादी आहे,ही गोष्ट अर्जुनाचे मानण्यात आली नाही,त्या
राम मयूरध्वजाने आपल्या एकूलत्या एक पुत्राचा वध करून,सिंहास खाण्याकरीता दिले,हा
राम सतव्रताचा धर्म अनादी आहे. ॥५३॥

पाण्डव पाँच द्रौपदी रानी ॥ ऊग्रसेन से राजा ॥

कुम्भी पाक कियो सब खाली ॥ अ भुरकी राजा ॥५४॥

राम पांची पांडव आणि द्रौपदी राणी व उग्रसेना सारखा राजा(कृष्णाच्या आईचा बाप)याने
राम व युधिष्ठिराने कुंभीपाक नर्ककुंड सर्व खाली केला,अशा या भुरकीचे काम आहे,त्या
राम कुंभीपाक नर्ककुंडात दुर्योधनास त्याच्या कुकर्मांमुळे टाकले होते.॥५४॥

भुरकी तजी भूप दुर्योधन ॥ ब्राम्हण पंडित बरणी ॥

नृप तज कृष्ण विदुर घर जीम्याँ ॥ यो भुरकी वशी करणी ॥५५॥

राम या दुर्योधन राजाने या रामनामाच्या भुरकीचे स्वागत केले,ब्राह्मण व पंडीतासी बरणी
राम करीत असे,त्या दुर्योधनास नर्ककुंडात छत्तीस वर्षांपुर्वीच टाकले होते,महाभारताच्या
राम छत्तीस वर्ष मागाहून युधिष्ठीर स्वर्गास जाऊ लागला,तेव्हा यमलोकात याचे चारी भाऊ
राम व द्रौपदी नर्ककुंडात व यमलोकांत रडत असलेले,त्यांचे रडणे त्या युधिष्ठिरास ऐकू आले,
राम तेव्हा युधिष्ठीरही म्हणाला,मी माझ्या पणजाच्या सर्व वंशजास घेऊन स्वर्गात जाईन,
राम त्यांना सर्वांना काढेल,नर्कातुन काढणारा कोणी तुमचे वंशातील आला आहे,तेव्हा
राम दुर्योधन म्हणाला,माझ्या वंशात कोणी राहीला नाही,मग मला नर्ककुंडातुन काढणारा असा
राम कोण आहे,तेव्हा त्यास सांगितले,की,युधिष्ठीर राजा तुला नर्कातुन काढून स्वर्गात नेत
राम आहे,तेव्हा दुर्योधन म्हणाला,युधिष्ठिर हा माझा भाऊबंद आहे,तर भाऊबंदाचा उपकार
राम माझ्यावर करून घेऊन,मी नर्कातुन निघणार नाही,तो भाऊबंद मला नर्कातुन काढून
राम नेईल,तर तो केव्हाना केव्हा मला उचकने देईल,म्हणून मी युधिष्ठीराच्या काढण्याने
राम नर्कातुन निघण्यापेक्षा,या नर्कातच मला बरे वाटते, तुम्ही काही केले तरी मी नर्कातुन
राम निघणार नाही,तेव्हा युधिष्ठीराने विचार केला,हा दुष्ट जर नर्ककुंडातुन निघाला नाही,
राम तर माझे सर्वास नेण्याचे व्रत खंडण होईल व हा तर भाऊबंदकीच्या मुळे नर्क सोडून
राम माझ्या बरोबर चालत नाही आणि याला नर्कातुन काढल्याशिवाय सर्वास नेणे हे माझे
राम ब्रिद राहणार नाही,म्हणून युधिष्ठीर राजाने त्या नर्ककुंडाच्या जवळ जाऊन दुर्योधन
राम राजास हाक मारली व म्हणाला,दुर्योधन दादा मी स्वर्गात जात आहो,तर स्वर्गात

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जातांना वडील भावाचे दर्शन घ्यावे म्हणून तुमच्या दर्शनास आलो,तर लहान भावावर
राम (माझ्यावर)कृपा करुन कुंडाच्या बाहेर येऊन मला दर्शन द्यावे,म्हणजे मी तुमचे दर्शन
राम घेऊन स्वर्गात जाईन, तेव्हा दुर्योधन नर्ककुंडाच्या बाहेर आला व त्याची युधिष्ठिरावर
राम दृष्टी पडताच,त्याचे मन निर्मळ होऊन गेले,मग युधिष्ठीर म्हणाला,तुम्ही माझ्या पहीले
राम जन्मलेले माझे मोठे भ्राता आहात,तर मोठ्या भावास सोडून मला स्वर्गात जाणे बरे
राम वाटत नाही,आम्ही सर्व तुमच्याहून लहान तुमचे आज्ञेकरी अंकीत आहो,तर स्वर्गातही
राम मोठ्या भावाशिवाय आम्हास लहानास बरे वाटणार नाही,म्हणून आपणही आमच्या बरोबर
राम चला,ही भुरकी अशी वशीकरणी आहे, कृष्ण शिष्टाई करण्याकरीता दुर्योधनाच्या येथे
राम गेला होता,तेव्हा श्रीकृष्ण दुर्योधन राजाचे घरचे पक्वान्न सोडून,विदुराचे घरी जाऊन
राम शाक अहार केला,तर अशी ही भुरकी वशीकरणी आहे,या विदुराजवळ भुरकी होती,
राम त्यायोगे श्रीकृष्ण विदुराचे वश होऊन गेला.॥५५॥

जेमलराव मुरारी मीरा ॥ जक्तसिंह बड भागी ॥

रांका बांका कालु कुवा ॥ भक्त पुरातम जागी ॥५६॥

राम या शिवाय ही भुरकी जेमेलराय मुरारी व मिरा व जगतसिंग हे ही भाग्यवान झाले,एके
राम समयी जेलमराय पुजेत बसला होता,त्याच समयी मंडोवरचा राव याच्यासी युद्ध करण्या
राम -करीता आला,हा जेमेलराय पुजेस बसला म्हणजे,सव्वा प्रहरपर्यंत उठत नसे,ही
राम मंडोवरच्या राजास माहीत होती,म्हणून तो अशी संधी साधून,त्याच्या पुजेच्या समयी
राम छापा घातला व मेडता शहराची लुट करु लागला,तेव्हा या इष्टदेवाची मुर्ति चर्तुभुज
राम युद्ध करण्यास गेली व युद्ध करुन मंडोवरच्या रावास पळून लावले,जेमेलरावाची पुजा
राम समाप्त झाल्यावर,लढाई करण्याकरीता घोडा आणण्या करीता सांगितला,तेव्हा घोडा
राम व त्याचा पोषाख सर्व धुरळ्याने भरलेले दिसले व त्याचा जय झाल्याची बातमी
राम आली,परंतु दगडी मुर्तीने जाऊन असे युद्ध केले,अशी गोष्ट भाषांतर कर्त्याचे मानण्यात
राम येत नाही,असेच मिराबाईचेही पुष्कळ चमत्कार आहेत,ते येथे लिहील्याने फार विस्तार
राम वाढेल,ते मिराबाईच्या पर्चीत पाहून घ्या,या शिवाय राका बाका हे जातीचे कुंभार होते,
राम एके समयी राका बाकाची मुलगी व नामदेवांची मुलगी भिमेवर स्नान करण्यास व कपडे
राम धुण्यास व पाणी आणण्यास गेल्या होत्या,त्यावेळी राका कुंभाराची मुलगी व नामदेवाची
राम मुलगी यांचा दोघीचा आपसामध्ये विवाद झाला,त्यावेळी राकाची मुलगी नामदेवाच्या
राम मुलीस म्हणाली,तुझा बाप तर मुंडफोडा फकीर सारखा मुंडी(डेके फोडून)देवास मागणारा,
राम देवावर काही ना काही कोडे टाकणारा,सकाम भक्त आहे व माझा बाप निष्काम भक्त
राम आहे,माझ्या बापाजवळ खायला काही नसले तरी देवास काही मागत नाही,ही गोष्ट
राम नामदेवाच्या मुलीने नामदेवास जाऊन सांगितली, तेव्हा नामदेवाने देवळात जाऊन

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम विठोबास सांगितले,की,हा राका भक्ती करतो,याच्या भक्ती ऐवजी यास काही दे,मग
राम नामदेव आणि देव हे जंगलात जाऊन,ज्या ठिकाणी रांका बाका लाकडे तोडत होते,
राम तेथे त्यांनी(नामदेवाने व विठोबाने)आयते लाकडे तोडून ठेवले,हे राका बाका तेथे
राम लाकडे तोडण्यास गेले,तेथे आयते तोडलेली लाकडे पाहून,तेथे तर ही लाकडे कोणी
राम दुसऱ्याने तोडून ठेवली आहेत,असे म्हणून लाकडे आणण्याकरीता दुर गेले,म्हणून
राम त्यांना त्या दिवशी घरी येण्याकरीता फार उशीर झाला, विठोबा नामदेवास म्हणाला,तू
राम राका बाकास देण्यास सांगतोस,परंतु हा घेत नाही,तेव्हा नामदेव म्हणाला,तुम्ही यांना
राम काय दिले व काय हे घेत नाही,तेव्हा नामदेव म्हणाला,तुम्ही लाकडे तोडून ठेवले,तर
राम लाकडाचे हे काय घेईल,काही मौल्यवान वस्तु दिली असती,तर हा घेतल्याशिवाय
राम राहीला नसता,तेव्हा देवाने एक सोन्याचे कंकण राका बाकाचे येण्याचे रस्त्यावर
राम टाकले व नामदेव व विठोबा झाडाच्या आड पहात उभे राहिले,तिकडून राका बाका
राम लाकडाची मोळी घेऊन आले,पुढे राका चालत होता व मागे बाका ही होती,राकास ते
राम कंकण दिसले,त्याने मनांत विचार केला,बाका येऊन राहिली आहे,तिचे मन डामगून हे
राम कंकण उचलून घेईल,म्हणून त्याने त्या कंकणावर पायाने माती टाकले व कंकण
राम दिसेनासे करून पूढे चालू लागला,इतक्यात बाका येऊन पोहोचली व ते कंकण बाकाने
राम अंगुट्यात धरून मागाहून असे फेकले,की,ते राकाच्या पुढे येऊन पडले,तेव्हा राका
राम मागे पाहू लागला,तेव्हा बाका म्हणाली,तुम्ही याला सोने व द्रव्य समजले,म्हणून
राम त्याच्यावर माती टाकली,परंतु मी तर याला मातीसारखेच जाणत आहे,तेव्हा राका
राम म्हणाला,तु माझ्यापेक्षाही जास्त आहेस,विठोबाने ही गोष्ट पाहून आश्चर्य मानले व
राम काळू नावाचा कुंभार हा भक्त होता,परंतु त्याच्या घरात दरीद्री होती व आल्या गेल्या
राम संताचा तो सन्मान करीत असे व संत आले म्हणजे गावांत एक बनीया होता,त्याच्या
राम येथून खाण्यास आणीत असे व त्याला मातीचे भांडे त्याच्या ऐवजी देत असे,तो भांडे
राम करते वेळी त्या वाण्यास विचारीत असे,काय करून देऊ,एके वेळी त्याचे घरी संत
राम आले,तेव्हा तो वाण्यास म्हणाला,तुम्ही सांगाल ते मी करून देईन,परंतु मला सामान
राम द्या,त्या वाण्याने त्यास दोन तीन वेळा म्हटले,मी सांगेन ते करून दिले पाहीजे,
राम त्याप्रमाणे काळूनेही तीन वेळा म्हटले,तुम्ही सांगाल ते मी करून देईन, काळू समजत
राम होता की माझे जवळून भांडे करायला लावेल,फार तर रांजण,नांद वगैरे असे मोठे भांडे
राम करायला लावेल,असे समजून त्याने कबूल केले व सामान नेऊन संतास जेवू घातले,
राम दुसरे दिवशी वाण्यास विचारण्याकरीता गेला व काय करून देऊ,वाणी म्हणाला, मी
राम सांगेन ते तू करून द्यायचे कबूल केले आहेस,त्या कराराप्रमाणे असे कर,की,मला
राम विहीर खणुन दे,तेव्हा काळू घाबरला व म्हणाला,मला सामानाबद्दल विहीर खणण्यास

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम सांगतोस,हा किती अन्याय आहे,वाणी म्हणाला,तु तुझ्या वचना प्रमाणे काम कर किंवा
राम तुझे वचन खोटे कर,माझ्या सांगितल्याप्रमाणे करण्याचे तू कबूल केले होते किंवा
राम नाही,तेव्हा काळू म्हणाला,कबूल तर केले होते,तेव्हा वाणी म्हणाला,मला विहीर खणून
राम दे,मग हा विहीर खणण्यास लागला,विहीर खणता खणता विहीर खोल गेली व विहीर
राम एका एकी ढासळून काळू आंतमध्ये दबून गेला व काळूची कंबर मोडून कुबडी होऊन
राम गेली,विहीर खसून काळू आंतमध्ये दबला,ही गोष्ट वाण्याने ऐकल्या बरोबर आपले
राम साटे वाटे गुंडाळून,तो बनिया पळून गेला व मनात समजला,की,मी यास थोडेसे सामान
राम देऊन विहीर खणण्यास लावली,ही अशी अन्यायाची गोष्ट सरकारास कळेल,तेव्हा या
राम अन्यायाबद्दल मला फार दंड होईल, म्हणून दुसऱ्या राज्यात पळून गेला,इकडे असे
राम झाले की,काळू आंत दबून गेला,परंतु मेला नाही,आंतमध्ये भजन करू लागला, तिसऱ्या
राम दिवशी त्या काळू कुंभारा करीता,लक्ष्मी सोन्याच्या ताटात जेवण आणून देऊ लागली,
राम ती लक्ष्मी दररोज सोन्याच्या ताटात भोजन आणून देत असे,ते तो खाई व आंतमध्ये
राम भजन करीत असे,एकेवेळी त्या विहीरीच्याजवळ बैरागी लोकांची जमात येऊन उतरली,
राम ते बैरागी संध्याकाळी आरती म्हणून जय म्हणत असत,तेव्हा काळू कुंभारही त्या
राम जयाचे उत्तर जय असे देत असे,ते जय शब्द ऐकून बैरागी म्हणाला,हा जय शब्द
राम कोठून येतो,म्हणून त्यांनी कान देऊन न्याहाळून पाहिले,तर त्या जागेतुन राम नामाची
राम ध्वनी ऐकू येऊ लागली,तेव्हा त्यांनी पहाटेस गावांतुन कुदळ्या,पावडे वगैरे सामान
राम आणून खणण्यास लागले,जसे जसे खणत गेले,तशी तशी रामनामाची ध्वनी
राम जास्त येऊ लागली,खणता खणता खाली,काळू कुंभाराचा कंबर मोडून कुबडा झालेला,
राम आंतमध्ये मोकळ्या पोकळ जागेत दिसला,तेव्हा त्यास बाहेर काढले,बाहेर काढते
राम समयी कुंभाराने दररोज लक्ष्मी सोन्याचे तीस पात्रे घेऊन कुंभार बाहेर आला,हा कुबडा
राम झाला,म्हणून यास काळू कुवा म्हणू लागले,त्याचा स्थान मारवाड झितडा गांवी आहे,
राम याचेही या भुरकीच्या योगाने पुरातन भक्ती जागृत झाली.॥५६॥

कृष्णदास पयहारी गलते ॥ मान राज बड भुपा ॥

अलख छोड लख भुरकी लिनी ॥ दर्शन तज भज श्रूपा ॥५७॥

राम व कृष्णदास पय आहारी(दुध आहारी)हा,हा गळ्यात(जयपूर पासून चार मैल आहे
राम तेथे)झाला,तेथे पुर्वी नाथाचे स्थान होते,तेथे नाथ लोक रहात होते,त्या नाथातील
राम सर्व नाथाचा गुरु(नाथ)सिद्ध होता,त्या नाथास वीर विद्या सर्वही येत होती,तेथे त्या
राम नाथाच्या आसनाजवळ कृष्णदासजीने संध्याकाळी मुक्काम केला व तेथे धुनी लवुन
राम बसुन गेला,तेथे तो नाथ येऊन कृष्णदासजीस म्हणाला,तु येथे राहू नको,म्हणून त्याने
राम त्याच्याशी तक्रार केली,तेव्हा कृष्णदास जी म्हणाले,अरे,मी तुला काही खाण्यास

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मागत नाही,तुझ्या स्थळात मी काही येत नाही,मी तुला पिण्याकरीता पाणी देखील
राम मागत नाही,मी येथे रात्रभर राहून पहाटे चालता होईन,तरी तो नाथ म्हणे,तू येथे राहूच
राम नको,येथुन चालता हो,तेव्हा कृष्णदासजीने आपल्या जवळच्या कपड्याच्या ओटीत तेथे
राम त्यांनी(कृष्णदासजीनी)धुनी लावलेली होती,त्याचे निखारे कपड्याच्या ओटीत भरुन,
राम जवळ असलेल्या पहाडावर जाऊन धूनी लावून बसून गेले,मागाहून हा नाथ सिद्ध होता,
राम तो आपल्या सिद्धाईने सिहांचे रूप धारण करुन,अधिक पुन्हा कृष्णदासजवळ जाऊन
राम त्यांना भिववू लागला,तेव्हा कृष्णदासजी म्हणाले,तु येथे काय खोरु करतोस,उकीरड्यावर
राम जाऊन तेथे फिर व तेथे गाढव होऊन चर,तेव्हा त्या नाथाचा गाढव होऊन गेला,
राम तेथील जयपुरच्या मानसिंह राजाचा हा नाथ गुरु होता,तो राजा गुरुच्या दर्शनाशिवाय
राम जेवीत नसे,तो राजा दर्शनाकरीता तेथे गेला, आसनावर गुरु नाही व सर्व नाथाच्या
राम कानात मुद्रा नाही,असे पाहून,त्या नाथाचे दुसऱ्या शिष्यास मानसिंह राजाने विचारले,
राम की,गुरुजी कोठे आहेत,तेव्हा त्याचे शिष्य म्हणाले,रात्री पासुन ते समोरच्या पहाडावर
राम बसलेल्या साधुकडे गेले होते,तेथून अजून आले नाही,मग राजा त्या गलत्याच्या
राम पहाडावर जाऊन कृष्णदासजीस विचारु लागला,माझे गुरु दाखवा,तेव्हा कृष्णदासजी
राम राजास म्हणाले,त्या उकीरड्यावर पहा,तेथेच चरत असेल,तेव्हा राजा तेथे उकिरड्यावर
राम जाऊन पहातो,तर तो गाढव राजाच्या अंगावर चालून गेला,तेव्हा राजाने त्या गाढवाचे
राम कान फाटलेले पाहून त्यास ओळखले व समजला हा माझा गुरु आहे,त्या गाढवाचे
राम कान फाटलेले होते,परंतु त्यात मुद्रा नव्हत्या,म्हणून मुद्रेशिवाय दर्शन करीत नसतात,हे
राम मुद्रेसच दर्शन म्हणत असतात, म्हणून मानसिंह राजा त्या गाढवास घेऊन कृष्णदासजी
राम जवळ आला व म्हणाला,याची मुद्रा कोठे आहे,तेव्हा कृष्णदासजी म्हणाले, मुद्रा माझ्या
राम पायाखाली माझ्या खेटरात आहे,तेव्हा जोड्यातुन मुद्रा काढल्या व राजास दिल्या,तेव्हा
राम त्या मुद्रेचे राजाने दर्शन केले व राजा म्हणाला,यास पुन्हा नाथ(मनुष्य)करुन घ्या,
राम तेव्हा कृष्णदासजी म्हणाले,या नाथलोकांचे स्थळ आहेत,ते माझ्या स्वाधीन करा,तेथील
राम सर्व नाथास दुसरीकडे रहाण्यास जागा द्या व या नाथ लोकांनी एक एक लाकडाची
राम मोळी दररोज माझे येथे आणून टाकली पाहीजे,यांच्या स्थळात मी माझे आसन करुन,
राम मी व माझे मागाहून होणारे माझे शिष्य होऊन,येथे दर्शनास आले पाहिजे,या प्रमाणे
राम राजासी करार करुन घेतला व त्या स्थळाचा ताबा घेतला व त्या नाथास पुन्हा मनुष्य
राम करुन दिले व ते गळत्याचे ठिकाण अजून तेथे कायम आहे व तेथचे नाथ अजून आज
राम पर्यंत तेथे लाकडाच्या मोळ्या आणून टाकीत आहेत,मागाहून एकोणीसाव्या शताब्दीत
राम जोधपुरचा राजा मानसिंह हा नाथाचा फार भक्त असल्या कारणाने,नाथ तेथे मोळी
राम टाकतात,ही गोष्ट ऐकून त्यास फार वाईट वाटले,म्हणून जोधपुरच्या मानसिंह राजाने

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जयपुरच्या राजास,ही गोष्ट(मोळी टाकण्याची)बंद करण्याकरीता लिहीले,ते जयपुरच्या
राम राजाने जोधपूरच्या राजास लिहीले,की,ह्या सर्व नाथ लोकास तुम्ही तुमच्या जोधपुरास
राम घेऊन जा,येथे राहिल त्यास मोळी टाकावीच लागेल,मग जोधपूरच्या मानसिंहजी
राम राजाने येथील आमेरच्या सर्व नाथास,जोधपुरास आणण्याकरीता मनुष्य पाठविले,ते
राम नाथ जोधपूरस येताना रस्त्यात पटापट मरु लागले,दररोजचे इतके नाथ मरत होते,
राम की,या हिशोबाने जोधपुरास पोहोचण्या पुर्वीच सर्व नाथ मरुन निकाल होत होते,मग
राम त्या नाथानीच म्हटले,आम्ही जोधपूरस येणार नाही,जर आम्ही जोधपुराकडे चाललो,
राम तर जोधपुरास आम्ही एकही पोहोचणार नाही, आम्हास वापस जाऊ द्या,मोळी आणने
राम आम्हास कबूल आहे,असे म्हणून ते पुन्हा गळत्यास गेले,ते अजून आजपर्यंत तेथे
राम लाकडाच्या मोळ्या आणून टाकत आहेत,याप्रमाणे जोधपूरच्या मानसिंहजी राजाने,अलख
राम शब्दास सोडून लखुन भुरकी घेतली,त्या दर्शन योग्याचे कानातील मुद्रेच्या दर्शनास
राम सोडून या स्वरूपाचे भजन केले. ॥५७॥

षट् शास्त्र ऋषियां भाख्या ॥ ब्रम्हा चारु वेदा ॥

अवतार तिथंकर पीर पैगम्बर ॥ सब भुरकी रा भेदा ॥५८॥

राम या सहा ऋषींनी(जैमीनी,कणाद,गौतम,पातंजळी,व्यास,कपील यांनी)सहा शास्त्र केले व
राम ब्रह्माने चार वेद केले,अधिक अवतार,पीर,पैकंबर,तीर्थंकर या सर्वांनी या भुरकीचा भेद
राम घेऊन आले. ॥५८॥

जन दरियाव संत जुग तारण ॥ कलजुग हरि अवतारा ॥

भुरकी तत्व खोजना किनो ॥ आगम निगम विहारा ॥५९॥

राम दरीया साहेब हे संत जगास तारणारे हे कलीयुगामध्ये अवतार घेतला, यांनी भुरकीच्या
राम तत्वाची शोधना केली,त्यांनी अगम निगमचा विचार केला.॥५९॥

खोजी परसा अगर किलजी ॥ जन नानग लाहोरं ॥

हरिदास को गोरख दिनी ॥ यू भूरकी सब ठोरं ॥६०॥

राम अधीक खोजीजी(रानाबाईचे गुरु),पराशरामजी,अगरदासजी,कीलजी व संत नानकसाहेब
राम हे लाहोर(पंजाब प्रांत)मध्ये झाले व हरीदास निरंजणी झाले,यांना गोरक्षनाथांनी भुरकी
राम दिली, याप्रमाणे ही भुरकी सर्व ठिकाणी आहे,(हे हरीदासजी जातीचे राजपूत होते),ते
राम पहिल्याने लुटणे मारणे याचा धंदा करीत होते,हे मनुष्यास जीवाने मारुन सर्व काही
राम घेत असे व त्या मारलेल्या प्रेतास विहीरीत टाकून देत असे,यात-हेने त्यांचा धंदा होता,
राम ते साधु झाल्यावर त्या विहीरी जवळून जाताना सोबतच्या लोकांना सांगितले,

॥ दोहा ॥

॥ हरीदास इण कुंपमें ॥ केता झन्या मार ॥

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ॥ के आगला बदला किया ॥ केकर दिया उधार ॥

राम

राम त्यांनी सांगितले,की,या विहीरीत मी कित्येंकाना मारुन मारुन टाकले,एक तर या
राम जीवासी माझा बदला होता,तो मी घेऊन घेतला किंवा उधार यांच्यासी बदला करुन
राम बांधून घेतला,या तऱ्हेने बरेच दिवस पर्यंत लुटमार करीत होते,पुढे एके दिवशी त्यांना
राम गोरक्षनाथ भेटले,तेव्हा त्यांनी यास उपदेश केला,तू इतके कर्म करतो,त्याचे पाप तुझ्या
राम शिरावर चढते,ते तुला भोगावे लागतील,तेव्हा हरीदासजी म्हणाले,हे माझे पाप कशाने
राम जाईल,तेव्हा गोरक्षनाथ म्हणाले,एके ठिकाणी आसन मारुन रामनामाचा जप कर,तेव्हा
राम हरीदासजी म्हणाले,माझे पाप गेल्याचा काय हिंदाण,मी कसे समजू की माझे पाप गेले,
राम तेव्हा गोरक्षनाथ म्हणाले,तु कोळसे आणून तेलात उगाळ व त्या कोळसे उगाळलेल्या
राम तेलात तुझे हे अंगावरचे सर्व कपडे भिजवून टाक व कोळसे उगाळून झालेल्या तेलात
राम भिजलेले कपडे अंगात घालुन,भजन करण्यास बसुन जा,भजन करता करता तुझे
राम कोळशाने तेलात उगाळलेले कपडे पांढरे स्वच्छ होऊन जाईल,तेव्हा तु समजून घे,
राम की,माझे पाप गेले,मग हरीदासजी म्हणाले,मी कोळशाने कपडे काळे करुन भजन
राम करीन,लोहार हासुन म्हणाला,मोठा भजन करणारा गेला,मनुष्यांना मारणे व लुटणे
राम सोड,मी तुला कोळसे देत नाही,तिकडे चालता हो,लोहाराने कोळसा दिला नव्हता व
राम दुसऱ्या ठिकाणाहुन कोळसे व तेल आणून,मारवाड देशातील डिडवाण्याजवळील पहाडवर
राम भजन करण्यास निघुन गेला व खाणे पिणे सर्व सोडून दिले,एक सारखा रात्रंदिवस
राम भजन करु लागला,त्यास भजन करतांना कोणी पाहीले,त्यांनी गावात येऊन हकीगत
राम सांगितली,की,जो हरीदास लुटमार करीत होता,तो एके ठिकाणी बसुन भजन करुन
राम राहीला आहे,आज तिन दिवस झाले,काही खात पित नाही,तेव्हा गावातील लोकांनी
राम चांगले चांगले उत्तम तऱ्हेचे पक्वान्न करुन,जिकडून तिकडून घेऊन आले,ते पाहून
राम हरीदासजीने दोहरा सांगितला,

राम ॥ दोहा ॥

राम ॥ हरी दासका शीस पर ॥ असा हे भगवान ॥

राम हरीदासजी म्हणाला,मी तीन दिवसा पुर्वीच कोळसे मागण्याकरीता गेलो होतो,तर मला
राम कोणी कोळसे दिले नाही व लोकांनी आपले दरवाजे बंद करुन घेतले व एकमेकासी
राम हाक मारु लागले,की,आपले दरवाजे बंद करा,हा हरीसिंह गावात आला आहे,तो
राम लोकास मारील व लुटून घेऊन जाईल,एका लोहाराचे दुकान चालु होते,त्यास मी
राम कोळसे मागीतले तर त्याने कोळसेही मला दिले नाही व आता मी रामभजन करण्यास
राम बसलो असता,या रामभजनाच्या प्रतापाने कोणास न मागता,न सांगता,जिकडून तिकडून
राम पक्वान्न येऊन गेले, तर हे असे भगवान माझ्या शिरावर आहे,असे म्हणाले,हरीदासजीचा
राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जन्म मारवाड देशात कापडोद गांवात झाला,हे सांखल राजपूत होते,१४७४ संमत मध्ये
राम यांचा जन्म झाला,हे तरवारीच्या बळाने लुटमार करीत असे, कोणाची शंका करीत
राम नसे,यांच्या लुटमारीमुळे राजानेही त्यांच्यावर रोष(राग)केला,एके दिवशी गोरक्षनाथ
राम एका एकी भेटले,त्या गोरक्षनाथाने त्यांना रामनामाचा उपदेश दिला,जप करता करता
राम भजनाच्या बळाने ब्रह्म ओळखले,याच्यावर टिका:-हे हरी दासजी खुद्द म्हणतात,माझा
राम गुरु गोरक्षनाथ आहे व यांचे अनुयायी निरंजनी मताचे आहे,साधु किंवा गृहस्थी हे ही
राम म्हणतात,की,हरीदासजीचे गुरु गोरखनाथ आहेत,परंतु गोरक्षनाथाचे कानात मुद्रा असुन
राम गोरक्षनाथाजवळ शैली व वाजविण्याची शिंगी आहे व खुद्द गोरक्षनाथ रामनामाचा जप
राम करीत नसुन,अलख या शब्दाचा जप करीत असे,मग या हरीदासजीच्या जवळ शैली व
राम शिंगी काहीच नसुन,अलख या शब्दाचे स्मरण न करता,रामनामाचे स्मरण करीत होते,
राम यावरून हे गोरक्षनाथाचे शिष्य नसुन दादुजीचे किंवा अधिक दुसरे कोणाचे शिष्य होते,
राम गोरक्षनाथाचे शिष्य असते तर, त्यांच्या कानी मुद्रा का नाही व यांचे जवळ शैली व
राम शिंगी का नाही व अलख शब्दाचे स्मरण का नाही,हा गुरुचा यांच्यावर वेष(बाना)
राम नसल्या कारणाने,हे गोरक्षनाथाचे शिष्य मानल्या जात नाही,या तऱ्हेने ही भुरकी सर्व
राम ठिकाणी आहे. ॥६०॥

बलख बुखारंदा सुलतानी ॥ चेरी चाटक सिधा ॥

तजिया राज भज्यो साहिब कु ॥ यो घर मे बाजीन्दा ॥६१॥

राम याच तऱ्हेने बलखा बुखाऱ्याचा सुलतान यास एके वेळी याच्या बांदीने,याच्या निजण्या-
राम करीता फुलाची सेज तयार केली व त्या बांदीने विचार केला,या फुलामध्ये निजणे फार
राम सुखावह होत असेल,तर या फुलात झोप कशी येते,हे पहावे,म्हणून ती बांदी या
राम फुलाच्या केलेल्या शेजेवर निजली व तीस झोप लागली,ती बादशहा येईपर्यंत उठली
राम नाही,इकडे सुलतान बादशहा येऊन पाहतो,तो पलंगावर फुलाच्या शेजेवर बांदीस
राम निजलेले पाहून,त्याच्या हातात असलेल्या चाबुकाने बांदीस तीन चाबूक जोरात मारले,
राम ते चाबुक लागल्याबरोबर बांदी खदाखदा हासु लागली,तेव्हा सुलतान म्हणाला,रांडे
राम रडण्याचे वेळी हासलीस कशी,तेव्हा बांदी म्हणाली,मी एक थोडा वेळ या अंथरुणावर
राम निजले,तेव्हा तितक्या वेळात मला तीन चाबुक बसले व तुम्ही हमेशा या पलंगावर
राम निजत असता,याचा तुमच्यावर किती मार पडेल,या गोष्टीचे मला हासु आले,इतके
राम ऐकल्याबरोबर बादशहा तेथे न निजता,सर्व राज्य वैभव वगैरे सोडून चालता झाला,
राम याची पूरी गोष्ट बोध सागर ग्रंथातील सुलतान बोध नावाच्या भागात आहे,ती बोध
राम सागर ग्रंथ अकरावा तरंग पहावा,या तऱ्हेने सुलतानाने राज्य वैभव वगैरे सोडून
राम साहेबाचे भजन केले,असे बाजिंदजी हे पठाण होते,आमरेच्या राजाचे पांचशे घोडे

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

स्वारावर सरदार होते, हे एके समयी रस्त्याने जात असता, यांचा रालीता लादलेला एक
राम उंट मरुन गेला, तेव्हा लोक त्या मेलेल्या उंटावरील ओझे उचलू लागले व दुसऱ्या
राम उंटावर लादू लागले, तेव्हा बाजिंदजी घोड्यावर बसलेले तेथे येऊन पोहोचले व
राम उंटावरील रालीता उतरणाऱ्या लोकास म्हणाले, अरे हे काय करता, याच्या वरचे सामान
राम का उतरता, तेव्हा लोक म्हणाले, हा उंट मरुन गेला, म्हणून याच्या वरील रालीता आम्ही
राम उतारतो, तेव्हा बाजिंदजी म्हणाले, अरे याचे काय मेले, याचे सर्व अवयव ठिकाणच्या
राम ठिकाणी आहे, डोळ्याच्या ठिकाणी डोळे, कानाच्या ठिकाणी कान, तोंड, नाक वगैरे सर्वच
राम याला आहे, हे मग याचे मेले काय, तेव्हा लोक म्हणाले, याचा अखेरचा दिवस येऊन
राम पोहोचला, म्हणून याचा जीव निघुन गेला, तेव्हा बाजिंदजी म्हणाले, याचा जसा जीव गेला,
राम तसा आपलाही निघेल काय? तेव्हा लोक म्हणाले, होय, तुमचा आमचा सर्वांचा असाच
राम जीव निघेल आणि आपण सर्व मातीत मिळून जावू, मग या आमच्या सर्व मालाचा दुसराच
राम कोणी मालक होईल काय? जसे या उंटावरील सामान दुसऱ्या उंटावर लादले, असेच
राम आमचे होईल काय? लोकांनी होय, असे म्हटल्यावर त्याच वेळी तेथून निघुन गेले व
राम मेलेल्या उंटापासुन ज्ञान मिळवून सर्वांचा त्याग करुन, भजन करू लागले. ॥६१॥

सेऊ समन नीका भुरकी ॥ बगतु मात फरिन्दा ॥

नूरा मात पुत्र हेतम सा ॥ साई शीश सरिन्दा ॥६२॥

राम असेच सेऊ समन या भुरकीच्या योगे संतासाठी डोके देऊन अन्न आणले, ही सेऊ
राम समनची पर्ची रत्न संग्राहमध्ये पान ॥१२१॥ मध्ये छापली आहे, ती पहावी व शेख
राम फरुंदाची आई बुगती होती, तिने आपल्या शेख फरींद पुत्रावर भुरकी टाकली व हातीम
राम बादशहावर त्याची आई नुरा हिने हातीमवर भुरकी टाकून, भक्ती करणे व परोपकार
राम करणे समजाऊन दिले, हातीमची आई नुरा हिने हातीमचे डोके मागणाऱ्या आलेल्या
राम फकीरास, मस्तक देण्याकरीता हातीम बादशहास फकीराच्या सोबत रवाना केले. ॥६२॥

त्रिलोकचन्द घर रह्यो बरतियो ॥ नामे नाम नवेच्यो ॥

छान छवाई गऊ जीवाई ॥ मंदिर को मुख फेच्यो ॥६३॥

राम व तीलोकचंद बनियाच्या घरी भगवान येऊन नोकर राहिले, ही गोष्ट तीलोकचंदजीच्या
राम पर्चीत आहे, तसेच नामदेवाने या नामाचा निखारा केला, या नामदेवाच्या घरावर देवाने
राम छप्पर केले, एके वेळी नामदेवाच्या घरास दुष्ट लोकांनी आग लावून दिली, त्यावेळी
राम नामदेव व त्याची स्त्री व मुलगी आणि आई घरात निजलेले होते, तरी ते जळाले नाही,
राम दुष्ट लोकांनी नामदेवाच्या घरास आग लावून दिली, परंतु सज्जन लोक घरातील वस्तु
राम वाचविण्याकरीता बाहेर आणीत होते, परंतु नामदेव त्या बाहेर काढलेल्या वस्तु कवट्यात
राम धरुन धरुन पुन्हा आगीत टाकी, लोक वस्तु आगीच्या बाहेर काढी, त्याच जीनसा नामदेव

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पुन्हा आगीत टाकी,सामान काढणारे लोक त्रासुन गेले,नामदेवाने सर्व वस्तु पुन्हा
राम आगीत टाकून जाळून टाकल्या,या तऱ्हेने नामदेव सर्व वस्तु जाळून बिन घराचा व
राम बिना सामानाचा होऊन गेला व मग ह्या तिघांनी उन्हाळा कसेही करुन,भिर्तीच्या
राम सावलीत राहून काढला,परंतु पुढे जेव्हा पावसाळा आला,तेव्हा पाण्यात भिजु लागले,
राम तेव्हा नामदेवाच्या आईने कुरकुर करुन जंगलातील काही लाकडे गवत वगैरे आणून,
राम सावली करण्याकरीता नामदेवास पाठविले,नामदेव कुऱ्हाड घेऊन लाकडे आणण्याकरीता
राम जंगलात गेला,नामदेवाने जंगलात गेल्याबरोबर एका रुईच्या झाडावर कुऱ्हाड मारली,
राम त्या रुईच्या झाडातुन दुध निघु लागले,यास पाहुन नामदेवाने विचार केला,या झाडास
राम कुऱ्हाड मारल्याने त्यास दुःख झाले असेल,याच्याने दुःख कसे होत असते,याचा अनुभव
राम घेण्याकरीता एक कुऱ्हाडीचा घाव आपल्या पायावर मारला,कुऱ्हाडीचा घाव मारल्या
राम बरोबर त्यातुन रक्त वाहू लागले व दुःख झाले व म्हणू लागला,माझे लाल रक्त आहे व
राम याचे पांढरे रक्त आहे,जसे मला दुःख झाले तसेच या झाडासही झालेच असेल,असे
राम म्हणून नामदेवाने आपल्या पागोटीचे दोन तुकडे करुन,पागोटीचा एक तुकडा त्या झाडास
राम बांधला व पागोटीचा एक तुकडा आपल्या पायास बांधला,कुऱ्हाड फेकुन कुऱ्हाडीचा
राम दांडा आपल्या घरी घेऊन आला व पावसाच्या झडीत सर्व भिजू लागले,दुर्जन लोक
राम हासु लागले,त्यामुळे देवास मोठे कोडे पडले,म्हणून देवाने छप्पर छवण्यास लागणारे
राम लाकूड,गवत,तिवण व चिरे घेऊन आला व नामदेवाचे छप्पर करु लागला,परंतु ते
राम बांधुन ओढण्याकरीता एकट्याने होत नाही,म्हणून दुसऱ्याची गरज लागली,तेव्हा देवाने
राम नामदेवास हाक मारुन म्हटले,हे चिरे ओढू लाग,नामदेव म्हणाला,मी तुझ्या बापाचा
राम नोकर आहे काय?तुला वाटेल तर बांध,नाही तर चालता हो,मग देवाने रुक्मिणीस
राम हाक मारुन ते चिरे बांधु लागले व देवाने व रुक्मिणीने छप्पर छवून तयार करुन दिले
राम व एके वेळी नामदेव तिर्थ यात्रेस दिल्ली कडे गेला,तेव्हा दिल्लीच्या बादशहाने याचे
राम समोर गाय मारुन टाकली,एक तर ही गाय जीवंत कर,नाही तर मुसलमान होऊन
राम जा,जर गाय जीवंत करणार नाहीस व मुसलमान होणार नाहीस,तर तुझे डोके उडविले
राम जाईल,तेव्हा नामदेवाने ती गाय जीवंत केली व बादशहाच्या महालात अग्नी लावुन
राम पर्चा दिला(चमत्कार दाखविला)व एके वेळी फिरता फिरता नागनाथाच्या आवंढ्यास
राम आला,त्या नागनाथाच्या देवळात दुसऱ्या हरीदासाचे किर्तन चालले होते,तेथे नामदेव
राम ही किर्तन ऐकण्यास गेला,नामदेवाच्या पायात जोडा होता,नामदेवाने विचार केला,
राम जोडा बाहेर ठेऊन किर्तनास गेलो,तर जोडा कोणी तरी घेऊन जाईल,मग माझ्या
राम पायात काटे रुततील,म्हणून नामदेवाने जोडा आपल्या शेल्यात गुंडळून शेल्यात जोडा
राम आहे,असे कोणासही दिसु नये,म्हणून बगलेत घेतला व देवळात जाऊन किर्तनात

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम सामील झाला,देवळात किर्तन करणारे उभे होते,त्यात नामदेवही जाऊन उभा राहीला,
राम किर्तन करणाराच्या सर्वांच्या हातात टाळ होते,ते टाळ वाजवून आनंदाने किर्तन करीत
राम होते,परंतु नामदेवाच्या हातात टाळ नव्हते,म्हणून त्याने बगलेतुन शेला काढून त्यातुन
राम गुंडाळलेला जोडा बाहेर काढला व दोन्ही हातात जोडे धरून टाळाप्रमाणे फडाफड
राम वाजवू लागला,तेव्हा लोकांनी त्यास देवळात खेटरे आणलेले आहे आणि तालाप्रमाणे
राम वाजवितांना पाहून नामदेवावर रागावून धक्के मारून बाहेर काढून दिले व नामदेवास
राम देवळाच्या समोरही बसु दिले नाही,तेव्हा नामदेव देवळाच्या मागे जाऊन बसला व रडू
राम लागला आणि करुणा करु लागला, की,मला देवळाच्या समोरही बसु दिले नाही,तेव्हा
राम नागनाथाचे देऊळ फिरून नामदेवाच्या समोर होऊन गेले,मग देवळातील मनुष्यानी
राम नामदेवास पुन्हा देवळाच्या समोर पाहून नामदेवास मारण्यास गेले,तेव्हा नामदेव म्हणाला,
राम तुम्ही मला देवळातून हाकलून ज्या झाडाखाली बसविले,त्या झाडाखालीच मी अजून
राम बसलो आहो,ते पाहून घ्या,मग लोकांनी पाहीले,तर नामदेव देवळाच्या समोर आला
राम नसुन,देऊळच नामदेवाच्या समोर होऊन गेले,असे त्यांना दिसले व देवळाचा दरवाजा
राम जो पुर्वेस होता, तो पश्चिमेस होऊन गेला,तो आजपर्यंत पश्चिमेसच आहे,महादेवाची
राम पिंड सर्व उत्तरेकडे पाणी वाहणारी असते,परंतु आवंढ्यातील नागनाथाची पिंड देऊळ
राम फिरल्या कारणाने दक्षिणेस उलटी होऊन गेली,ती अजून दक्षिणेसच आहे.॥६३॥

बांदर भील रीछ निस्तारी ॥ नाम धरू किन किन का ॥

पापी अनंत ऊधान्या भुरकी ॥ अजा मेल गज गिनका ॥६४॥

राम याच तऱ्हेने या भुरकीने वानर,आस्वल व भिल्लाचाही उद्धार(तारण)झाला,आता मी
राम कोणा कोणाचे नांव सांगू,या भुरकीने अनंत प्राण्यांचा उद्धार केला व अजामेळचा उद्धार
राम केला,ती अजामेळची पर्ची रत्नसंग्रहात पान ११८ मध्ये पहावी व गर्जेन्द्राचा उद्धार केला
राम आणि गणिका जी वेश्या होती,तिचाही या रामनामाच्या भुरकीने उहार झाला,याची
राम कथा पहिल्या भागात पान ()मध्ये पहावी. ॥६४॥

च्यार जुगा मे भुरकी चावी ॥ धरम ज जाना बिध का ॥

चवदे भक्त माल मे चारन ॥ अक अक सुं इधका ॥६५॥

राम या चार युगामध्ये ही भुरकी उघड आहे,नाना तऱ्हेच्या धर्मात ही भुरकी आहे,भक्तमाळ
राम ग्रंथात चौदा हरण(बारठ म्हणजे रजपुतांचा भाट)हे चौदा भक्तमाळ मध्ये आहे,ते एकाहून
राम एक जास्तीहुन जास्ती झाले. ॥६५॥

अनंत क्रोड ब्रम्ह ऋषि उधन्या ॥ अनंत कोटि सो राजा ॥

प्रजा अनंत कोटि पद पाया ॥ बाजे प्रगट बाजा ॥६६॥

राम या भुरकीने पुर्वी अनंत कोटी ब्रह्म ऋषींचा उद्धार झाला व या भुरकीने पुर्वी अनंत कोटी
राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम प्रजेस ते पद मिळाले,त्यांचे प्रगट बाजे वाजून राहिले आहे. ॥६६॥

राम

राम च्यार सम्प्रदा बावन द्वारा ॥ सब भुरकी का शरणा ॥

राम

राम ता सतसंग अनेक जना का ॥ मिटगा जामण मरणा ॥६७॥

राम

राम व हे चार संप्रदाय(रामानंद,निमानंद,श्री वैष्णव,माधवाचार्य)असे हे चार संप्रदाय त्यांचे
राम हे बावूनद्वारे,हे सर्व भुरकीच्याच शरणात येऊन झाले आहे व त्यांच्या सत्संगाच्या
राम योगाने अनेक संताचे जन्मणे मरणे मिटून गेले. ॥६७॥

राम

राम नव निनाणुं द्वादश क्रोड ॥ सप्त पांच जुग जाणे ॥

राम

राम गिणती करे कोण इण घर की ॥ पहुंता जके पिछाणे ॥६८॥

राम

राम नऊ कोटी जीव चोवीस तिर्थकरानी तारले,नव्यानव कोटी जीव गोरक्षनाथाने तारले व
राम बाराशे लक्ष बळी राजाने तारले,सात आणि पांच कोटी जीव प्रल्हादाने तारले व सात
राम कोटी जीव हरीश्चंद्राने तारले व नऊ कोटी जीव युधिष्ठीराने तारले,त्यांनी इतके जीव
राम या भुरकीच्या योगाने तारले,यास जग जाणतात,या घराची कोण गणती करू शकेल,जे
राम ह्या घरास पोहोचले आहेत,तेच यास ओळखले. ॥६८॥

राम

राम रंकार है तारंग मंतर ॥ भरम्योडा कहे भुरकी ॥

राम

राम सवा लाख जन मे भी तारू ॥ सपत सुनो सतगुरु की ॥६९॥

राम

राम रंकार हा तारक मंत्र आहे,परंतु जे जगामध्ये भ्रमलेले आहेत,ते या तारक मंत्रास भुरकी
राम म्हणतात,तर सव्वालक्ष जनास मी ही तारेन,ही सतगुरुची आण ऐका. ॥६९॥

राम

राम सुरज सोम भूप जीग वंशी ॥ जमन हगीगत पावै ॥

राम

राम भुरकी भजी जके जन अमर ॥ व्यास भागवत गावे ॥७०॥

राम

राम सुर्यवंशी व चंद्रवंशी असे पुर्वी जगामध्ये राजे होऊन गेले व मुसलमानात(शरीगत,
राम तरीगत,हगीगत,मार्फत)हे चार आहेत,या भुरकीच्या योगाने हगीगत मिळून गेली,ज्यांनी
राम ज्यांनी या भुरकीचे भजन केले,ते जन अमर होऊन गेले,असे या भुरकीस व्यासानेही
राम भागवतात सांगितले आहे. ॥७०॥

राम

राम रामानंद आ भुरकी लाया ॥ भुरकी कळ नही पाई ॥

राम

राम दास कबीर प्रगट कीनी ॥ सब ले मांय न्ह काई ॥७१॥

राम

राम ही भुरकी रामानंदने द्रविड देशातून आणली होती,परंतु रामानंदला या भुरकीची कळा
राम मिळाली नाही,एक वेळ रामानंद द्रविड देशात गेले होते,द्रविड देशात आधी अशी रीत
राम होती की,स्त्री पुरुषांचा जन्म झाला आणि ते मनुष्य थोडे मोठे होऊन भजन करू
राम लागले,त्या मुलखाच्या सर्वांचीही दररोज किती भजन केले,याची आपली आपली
राम हजेरी सर्व लोक ठेवत होते,दररोज सेकंद सेकंदाचा हिशोब ठेवत होते आणि तो मनुष्य
राम मेला म्हणजे,त्याच्या मागून त्याचे दररोजचे भजन केलेले घंटे मिनीटांची बेरीज करून,
राम

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम त्याचे एकंदर वर्ष,घंटे,मिनीट जे होतील तितकीच त्याची आयु समजत होते. तितकीच
राम आयु शिलालेखवर लिहून गाडलेल्या जागी किंवा मेलेल्या जागेवर,शिळालेख गाडून देत
राम होते,अशी द्रविड देशात रीत होती,या देशात रामानंद स्वामी गेले,तेथे एक म्हातारा
राम मनुष्य मेला होता,तेंव्हा रामानंदने लोकांना विचारले,हा किती वर्षांचा होऊन मेला,
राम तेथील लोकांनी सांगितले,हा पांच वर्ष,दोन महीने,सहा दिवस,अकरा तास,सोळा
राम मिनीटांचा झाला आहे,तेथील लोकांनी सांगितले,याने भजन इतकेच दिवस केले आहे,
राम हेच त्याचे खरे वय आहे,बाकीची त्याची सर्व आयु व्यर्थ गेले,ते मोजले नाही,या देशात
राम सर्वांचाही जन्म झाला तेंव्हापासुन हिशोब ठेवला जातो,भजन करतो तितकी वेळ
राम हजेरीत लिहीली जाते,ही गोष्ट ऐकून घे,रामानंदाने ही गोष्ट काशीत आणली, परंतु
राम रामानंदाने याची किंमत काही समजली नाही,ही कथा कबीरजींनी रामानंदापासुन ऐकली
राम आणि कबीरजीने ही भुरकी प्रगट केली.कबीरजींनी ही भुरकी सर्वामध्ये टाकली.॥७१॥

पीपा धना तिलोक दे सजना ॥ सुरगुण करता भाई ॥

भुरकी की कळ कीमत आई ॥ तजता वार न लाई ॥७२॥

राम ही भुरकी पिपात पडली,धन्नात पडली,ती धन्नाजीच्या पर्चीत पहा.ही भुरकी तिलोकचंदात
राम पडली,ती तीलोकचंद पर्चीत पहा.सजन जातीचा कसाब होता,तो आधी सगुण भक्ती
राम करीत होता,यांना जेव्हा भुरकीची कळा किंमत मिळाली,तेव्हा सगुण उपासना सोडून
राम निर्गुण म्हणजे रामनामासी लव लावून दिली. ॥७२॥

सन्त दास स्वामी के भुरकी ॥ गुरु अकास सुणाई ॥

माळा तजो भजो मुख रसना ॥ प्रेमदास भल पाई ॥७३॥

राम असेच संतदासने ही भुरकी आकाशवाणीतून प्राप्त केली,संतदास स्वामी जातीचे चारण
राम होते.भाड्याने उंट ओढण्याचा त्यांचा व्यवसाय होता,ते साठ वर्षांचे झाले तेंव्हा त्यांच्या
राम मनात असा भाव उत्पन्न झाला की,आता माळा जपावी.यांच्याजवळ उंट सर्वात चांगले
राम असल्याकारणाने,दुसरे सर्व उंटवाल्यापेक्षा पुढे उंट घेऊन चालत होते,पहिल्या दिवशी
राम यांना माळेचा भाव उत्पन्न झाला आणि दुसऱ्या दिवशी रस्त्याने चालतांना यांना
राम रस्त्यातच माळ मिळाली,तेंव्हा संतदासांनी त्या माळेला उचलून दुसऱ्या सर्व उंटवाल्यांना,
राम माळा हातात घेऊन दाखवून बोलले,कोणी माळ जपत असेल तर माळ मिळाली आहे,
राम ही माळ घ्या आणि रामनाम जपा,तेंव्हा लोक चेष्टेने बोलले,तुम्ही आता म्हातारे झालात,
राम याकरीता तुम्हीच माळ जपा,तेंव्हा संतदासजी ने म्हटले,आम्हीच माळा जपू असे म्हणून
राम माळा जपू लागले,तेंव्हा त्यांना आकाशवाणीतून शब्द आला की,माळा सोडून रसनेने
राम रामनामाचे भजन कर,संतदासजीने माळा सोडून दिली.पुढे संतदासजीने रामनामाची
राम भुरकी प्रेमदासजीला दिली. ॥७३॥

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	दादू दर्यासा लो भुरकी ॥ देखो दया बिचारी ॥		राम
राम	केता जीव अधोगत जाता ॥ किया मोक्ष इधकारी ॥७४॥		राम
राम	दादू साहेब आणि दरीया साहेब यांनी जगातील लोकांवर दया केली आणि जगातील		राम
राम	लोकांना रामनामाची भुरकी दिली,दादू साहेब आणि दरीया साहेबांनी कित्येक अधोगतीला		राम
राम	जाणाऱ्या जीवांना मोक्षाचे अधिकारी बनविले.॥७४॥		राम
राम	राहण शाह पुरा मे भुरकी ॥ पुन खेडापे जागी ॥		राम
राम	भरम करम सब का कर दुरा ॥ राम रटण धुन लागी ॥७५॥		राम
राम	ही भुरकी रेणमध्ये जागृत झाली,खुपश्या लोकांना दरीया साहेबांनी ही रामनामाची		राम
राम	भुरकी दिली.ही भुरकी शहापुरात रामचरणजीला आणि खेडापात रामदासजींना मिळाली,		राम
राम	या सर्वांचे भ्रम आणि कर्म नष्ट होवून गेले व रामनामाच्या रसनेने ध्वनी लागून गेली.		राम
राम	॥७५॥		राम
राम	राम नाम की भुरकी मेरे ॥ सब सन्ता ले धारी ॥		राम
राम	के सुखराम भक्त आ केवळ ॥ आवागवण निवारी ॥७६॥		राम
राम	जी आधीच्या सर्व संतानी धारण केली होती,तीच रामनामाची भुरकी माझ्याजवळ		राम
राम	आहे,तर हे कैवल्यभक्ती अशी आहे,हीच्या योगाने आवागमन निवारण होऊन जाते.॥७६॥		राम
राम	भुरकी लेवे जके जन जीता ॥ बिन भुरकी जम मारे ॥		राम
राम	के सुखराम भक्त आ अेसी ॥ जम लोक जन तारे ॥७७॥		राम
राम	ज्यांनी ज्यांनी ही भुरकी घेतली,ते जन जिंकुन गेलेत,बाकी भुरकी न घेणाऱ्याना यम		राम
राम	मारतो,ही कैवल्याची भक्ती अशी आहे की,हे भक्ती करणारे लोक यमलोकाही तारुन		राम
राम	घेऊन जातात. ॥७७॥		राम
राम	साध संगत जुग जुग मे कीवी ॥ जिण ये कारज कीना ॥		राम
राम	राम सन्ता बिना आन मनावे ॥ केई करम का हीणा ॥७८॥		राम
राम	ज्यांनी ज्यांनी साधूची सत्संग जगात केली आहे,त्यांनी त्यांनी आपले कार्य करुन		राम
राम	घेतले,जे संत रामनामाच्या शिवाय अन्य भक्ति सांगतात,ते सर्व संत भाग्यहीन आहेत.		राम
राम	॥७८॥		राम
राम	करम हीण जांहाँ करोड बिघन हे ॥ साध संगत सुं लाजे ॥		राम
राम	के सुखराम जके हर बेमुख ॥ भुरकी कह कह भाजे ॥७९॥		राम
राम	जे भाग्यहीन आहेत त्यांच्यावर शंभर लक्ष संकट येऊन पडतील,ते साधुचा संग करण्यास		राम
राम	शरम करतील आणि भुरकी बोलून बोलून पळतील,ते हरीपासून बेमुख आहेत.॥७९॥		राम
राम	कळ जुग को धरम राम नांव हे ॥ ओर धरम नही चाले ॥		राम
राम	कह सुखराम जके करम हीणा ॥ राम शिंवर ता पाले ॥८०॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	या कलीयुगात कलीयुगाचा धर्म रामनाम आहे,या कलीयुगात रामनामाशिवाय दुसरा धर्म चालणार नाही,जे रामस्मरण करण्यास मना करतात,ते कर्महीन आहेत,ते भाग्यहीन आहेत. ॥८०॥		राम
राम	जीण भुरकी ली तिन कुं दीनी ॥ भ्रम करम सब खोया ॥		राम
राम	कह सुखराम पाप हुवा परले ॥ लेत करम सब रोया ॥८१॥		राम
राम	ही भुरकी स्वतःने घेऊन,दुसऱ्यांना दिली,त्या सर्वांचे सर्व भ्रम,कर्म गळून गेले,ही भुरकी ज्यांनी ज्यांनी घेतली,त्यांचे त्यांचे सर्व पापांचा प्रलय झाला आणि त्यांनी आधी केलेले सर्व कर्म गळायला लागले. ॥८१॥		राम
राम	स्वान काग सुकर जग सारो ॥ हंस बिरती नही जाणे ॥		राम
राम	नीर खीर का न्याव सुणे जब ॥ निन्दक निन्दा ठाणे ॥८२॥		राम
राम	या जगातील मनुष्य कुत्र्याची बुद्धि,कावळ्याची बुद्धि आणि डुकराच्या बुद्धिसारखे आहेत,हे हंसाची वृत्ती काही जाणत नाही,हे संसारातील लोक निर क्षीर म्हणजे दुध आणि पाण्याला वेग वेगळे करून निर्णय ऐकतात, तेंव्हा हे निंदक लोक या निर्णयाची निंदा करतात. ॥८२॥		राम
राम	॥ चोपाई ॥		राम
राम	समत अठारा बरस चोईसे ॥ सतगुरु किरपा कीनी ॥		राम
राम	कह सुखराम भाग धिन मेरा ॥ सतगुरु बिरम दीनी ॥८३॥		राम
राम	समंत अठर वर्ष चोवीस मध्ये सतगुरुंनी कृपा केली,सतगुरु सुखरामजी महाराजांचे भाग्य धन्य आहे,ज्यांना बिरमदासजी महाराजांनी दिली. ॥८३॥		राम
राम	राम नाव की भुरकी मेरे ॥ पारायण को जीव ॥		राम
राम	के सुखराम हरक कर लेवे ॥ तो मिले निरंजन पीव ॥८४॥		राम
राम	ही भुरकी पारायणची जान आहे,या भुरकीला कोणी आनंदाने घेईल,तर ते निरंजन मालकाशी जाऊन मिळतील.॥८४॥		राम
राम	भुरकी है भव तारणी ॥ चौरासी है छन्द ॥		राम
राम	पढ्या सुण्या कट जावसी ॥ चौरासी को फन्द ॥८५॥		राम
राम	ही भुरकी या भवसागरातुन तारणारी आहे,या भुरकीच्या योगे मागे चौऱ्याऐंशी फंद सांगितले आहेत,या भुरकीस कोणी शिकेल किंवा ऐकेल,त्यांचे चौऱ्याऐंशीचे फंद सुटून जातील.॥८५॥		राम
राम	॥ इति श्री ग्रंथ भुरकी संपूरण ॥		राम
राम			राम
राम			राम
राम			राम